

Szerkesztőség

Arad, Acsoz-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4.
(József főherceg-ut.)

Sürgönyös Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

MELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre	1080 Lej
Fél évre	540 Lej
Negyed évre	270 Lej
Havonta	90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A nagy kölcsön tragikomédiája.

Írta: Dr. Nagy Sándor.

Hosszu idő óta mindennap olvashatjuk a különböző tudósításokat, hogy az államkölcsön megszerzése biztos vagy nem biztos és szerencse, hogy csak ez a két lehetőség létezik, különben a csürés-csavarás még több változatban gyönyörködhetnénk. Most a parlament megnyitása után a kormány román és francia nyelvű felhivatalosa azt újságolja, hogy „egész biztos”, de azért nem egészen biztos, sőt erre a dologra is alkalmazhatjuk azt a kolosszális tagadást, hogy még az se biztos, hogy semmire biztos. Ez a mondás a skepticizmusnak, vagyis az emberi kételynek teljességét jelenti, de jogosult, mert senki semmi tájékozottsággal nem bír az eredményre vagy ennek hiányára nézve, mindenki tanácstalanul áll számításában és gazdasági és politikai töprengéseinkre sehonnan választ nem kaphatunk. A kölcsönügy pedig gyűrűzik, huzódik, mint a matrózok éjjeli felcsigázott képzelődésében a hirhedt tengeri kigyó, mely olyan hosszú, hogy a farkát még senkise látta.

Szemembe ötlött a sok jelző között az, hogy a kölcsönügy „tragikomikus”, azaz egyszerre szomorú is, kacagtató is, ami nyilván felületesség, mert sem a lélektan igaznak, sem az esztétika szépnek nem ismerheti el azt, hogy lehetségesek legyenek egyidőben olyan érzelmek — bánat és vidámság, — melyek egymásnak diametris ellentétei. De a mi kölcsönügyünk még ezt az absurdumot is igazolja, mert valóban bohózatot is, tragédiát is lehetne róla írni. A bohózat tárgya volna ennek a dolognak sok, a tehetetlenségből folyó komikum, a tragédiának elbukott, vagy elbukandó hősei pedig vagyunk mi mindannyian: a hivatalnok, az intellektuel, a kereskedő, az iparos, a munkás, kik látjuk a lej vásárló erejének csökkenését, kereskedők csődjét, iparosok tönkjét, szabadfoglalkozásuk és tisztviselőik néhez gondjait, a kétségbeejtő munkahiányt, halljuk folytonosan az árverési dobszó szomorú dübörgését, egyszerre észleljük gazdasági életviszonyaink fokozatos lezülését. És mindezek történnek egy olyan gazdag államban, mint Románia.

Mert a természet valóban bőkezűen szórta áldásait Romániára. Bessarabiában vannak a kitünő szántóföldjei, Erdélyben nemes ércei, Constantában tengere, a hegyek alján nagy-szerű szőlői és a hegyeken felséges erdőségei, a föld alatt nagy bőségű szene, sója és annyi petrolcuma, hogy e földalatti dolgokból talán egész Európa államadósságát ki tudná fizetni, persze, ha a földalatti dolgok végre eltűnnének, Románia egy kölcsönre nagyobb biztosítékot nyújt gazdagságában, mint az Angol Bank pincéjének összes aranyrudjai, mert az arany csak értékmérő, annak is viszonylagos és időbeli, ellenben a természet adományai képezik az emberi lét alapjait és örökkévalókat.

Mik tehát nyomoruságunknak okai? Mert oka mindennek van, hiszen úgy lógunk mindnyájan az „okiság természettörvényének láncon”, mint a légy a pókhálón. Kant szerint az Istent is azért kell mindenáron fenntartani „gyakorlati célokra”, hogy a világ létrejötte nek oka legyen, amiben igaz van, mert hogy tudnánk nyugodtan aludni, ha még arról a csekélyeségről sem volnánk egészen bizonyosak, hogy ki teremtette a világot? Meg kell tehát vizsgálnunk bajaink végső okait, persze csak

Willer József válasza Angheliescu kifakadására

„Nagy hibát követnek el a magyarok, ha Genfben viszik a sérelmeiket.” Angheliescu szerint a kormány eddig is többet adott a kisebbségeknek a kelleténél. — Willer képviselő az Adeverul mai számában visszautasítja a közoktatásügyi miniszter vádjait.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Miron Cristea régens-patriarcha ma délelőtt magához hívatta Angheliescu közoktatásügyi minisztert, akivel részletes jelentést tettetett a Magyar Párt székhely-udvarhelyi nagygyűlésének határozatairól, különös tekintettel arra, hogy a magyarság tisztelettel sérelmeivel a Népszövetség elé készül. A miniszter hosszasan fejtegette a régensnek a kisebbségi oktatásügyi helyzetét, illetve azt az álláspontot, amit ő foglal el a kisebbségi oktatással kapcsolatban.

Bucuresti-i munkatársunk az audienca után felkereste Angheliescut, akit megkért arra, hogy szögezze le szempontjait az udvarhelyi határozattal kapcsolatban. A közoktatásügyi miniszter meglehetősen indulatosan a következő frappans feleletet adta: — Nos, nem szólhatok az ellen, ha a magyarok a Népszövetség elé akarnak menni. Egyszer már ugyanis voltak s azt a választ kapták, hogy mi még sokkal liberálisabbak vagyunk, mint amennyire a békeszerződés kötelez bennünket. Ez a válasz Sir Cecil Robert ajkáról hangzott el a Népszövetség nyílt ülésén s egész bizonyos, hogy Genf most sem fog egyebet mondani, ha a magyarok tényleg jönnek. Hangsúlyozom, hogy amennyiben a magyarok mint román állampolgárok, azt hiszik, hogy bajukkal joguk van a határon túlra menni, csak menjenek. Előre kijelentem, hogy óriási hibát követnek el, amit mi nem akadályozhatunk meg.

Mi már eddig is többet adtunk, mint amennyit egyáltalában kellett volna. A magyaroknak háromszor annyi iskolájuk van, mint amennyi a háború előtt volt: nos, menjenek a Népszövetség elé, de mi is ott leszünk majd, hogy bebizonyítsuk, hogy a panaszkodóknak egyáltalában nincsen igazuk.

Angheliescu kijelentésével szemben nagy szenzációt keltett dr. Willer József képviselő.

általános, elvi szempontok utasításai szerint, hiszen egy vezércikk nem lehet részletes gazdasági tanulmány.

Mivel pedig külföldi kölcsönről van szó, elsősorban arra kell gondolnunk, nem-e a külföldnek bennünket érdeklő politikai viszonyai képezik az akadályokat? Az élet nem egyéb, mint mozgásnak, anyagcserének és átváltozásoknak folytonos láncolata, képzeljük el tehát a következő változásokat: A mogorva Poincaré mosolyogni fog a ravasz Siresemanura és Briand nem lesz többé miniszter (20-szor volt), — Churchill lord monokli nélkül őszintén szemébe néz a világnak, — Amerika nem lesz kíváncsi és nem fog „érdeklődni”, — Németország elismeri, hogy Jézus Krisztus nemcsak a németekért halt meg, — Mussolini végre tiszta fehér inget vesz magára, — Bethlen István egyszerre nem néz jobbra is, balra is, — Spanyolországban nem robbantanak és valaki végre egyszer már megmagyarázza, miféle állat is az a Kellogg-paktum és miért szükséges az örök békéhez a francia

nek, a Magyar Párt főtitkárának az Adeverul számára adott intervjua, amely teljes egészében rácsófol a miniszter szavaira. Willer dr. a következőket mondotta a lap munkatársának:

— Meg voltunk győződve arról, hogy az udvarhelyi határozatok nagy feltűnést fognak kelteni Bucurestiben. De aki ott volt Székelyudvarhelyen, az láthatta, hogyha

bárki közülünk megpróbálta volna, hogy a nép határozata ellen szólaljon fel, az örökre elvesztette volna politikai sulvát a kisebbségi magyarság előtt. Senki nem akadályozhatta meg az általános nézet megnyilvánulását!

— A határozat spontán volt és úgy szólt, hogy meg kell szüntetni az eddigi taktikát, nem szabad többé ugynevezett késlekedő politikát csinálni és kiténni magunkat az örökös ígéretéseknek. Ami az iskolák és a templonok kérdéséről, csak akkor kaphatunk tiszta képet, hogy milyen nehéz viszonyok uralkodnak e téren, ha megtudjuk, hogy egy állami tanítónak ma alig 2-3000 lej a havi fizetése és vajmi kevéssel kapnak többet a liceumi tanárok. Még súlyosabbá teszi a helyzetet, hogy az iskolák és templonok fenntartói még ezeket az összegeket sem tudják fizetni. Mit csináljunk akkor mi magyar polgárok, ha ezt a kérdést eddig még magának a kormánynak sem sikerült liquidálni és épen ezért még mindig az ígéretet idejéig éljük?

— Ami pedig az iskolák épületének kérdéséről, az olyan községekben, ahol szintén magyarság lakik, az állam azt a kényszer alkalmazza, hogy több milliót kitevő összegeket áldozzanak állami iskolák építésére. Tehát a magyarságnak elsősorban a román állami iskolák felépítését kell támogatni, még pedig olyan összegekkel, amelyek fedmészlik az egyes községek teljes költségvetését és így ma-holnap teljesen tönkremennek.

— A másik szerencsétlenség az, hogy

— angol flottaegyezmény. Vajon mindezen elképzelt változások beolvással lennének a mi sorsunkra? Nem, mert a külföldnek rokonyatartása és velünk szemben való magatartása, bár értékét lekicsinyelni nem lehet, mégsem változtathatja meg dolgaink belső rendjét és lényegét.

Mivel pedig a természet hatalmas segítségét kétségbe nem vonhatjuk és a külföldtől való döntő függőségünket gazdagságunknál fogva el nem ismerhetjük, — annyira, hogy Brantianu Vintilának közgazdasági elve: „prin noi insine” (saját erőnkön) okkal-móddal nagyon is alkalmazható, kétségtelen, hogy valahol a házunk tája körül kell a hibát keresni, vagyis a rendszerben. Rosszhiszeműséget természetesen nem lehet feltételezni, de Mirabeau egy beszédében így szól ellenfeleikhez: „amit Önök tesznek, az politikai bűn, sőt több annál: politikai hiba.” Ennek a nagy historial mondásnak a gazdasági politikában is érvénye van és értelmét mindenki könnyű szerrel fel foghatja.

a színmagyar helyeket elárasztották magyarul egyáltalán nem tudó román tanítókkal, ami illegális.

De itt van a tanítási nyelv kérdése is. Az iskolatörvény határozottan kifejezi, hogy csak nyelvekről lehet szó, nem pedig nemzetiségéről és névről. Mégis mi történt? A miniszter a törvény utasításai ellenére elrendelte, hogy a magyar iskolákból töröljék azon tanulókat, akiknek német, örmény, szerb, bolgár, vagy más, nem magyar hangzású családi nevük van. Ezt az eljárását pedig azzal indokolta a miniszter, hogy ezeket a családokat annak idején a magyar állam erőszakkal elmagyarosította.

Az elnémult kortes ravatalánál.

Vasárnap délután temetik Sófalvi Györgyöt, az aradi iparosság halottját. A régi választások legendás korteshőse végleg eltűnt Arad életéből. — Érdekes epizódok Sófalvi György közéleti multjából.

(Arad, október 19.) Az Ipartestület nagyteremének gyászdrapériával bevont előcsarnokában, virágok és pislogó kandelaberek között, díszes ravatalon pihen az aradi iparosság ősz harcosa: Sófalvi György. A ravatal köröskörül hatalmas koszorúkkal: intézmények, egyesületek, rokonok és jóbarátok küldötték el velük az utolsó Istenhözszókat s a bánatos őszirózsák és chrisantemumok között megbékélt pihen a függetlenségi küzdelmek egykori lelkes harcosa, aki közel félszázadot küzdött át a 48-as eszmék szolgálatában...

A külvárosok kortesjelede.

Különös tűz hevítette és fanatikus lelkesedésben megacélosodott törhetetlen akaratú jellemezte Sófalvi Györgyöt. Már egészen ifjú korában csatlakozott a függetlenségi mozgalomhoz és az eszme szolgálatába állította minden tettejét. Kiváló szónok volt és különösen a külvárosi iparosság lelkeire tudott hatni gyújtó szónoklataival, amelynek révén rövidesen a mozgalom kerületi vezéreinek sorába lendült. Náray az első aradi függetlenségi képviselő, Vörös László volt kereskedelemügyi miniszter és Barabás Béla dr. igen sokat köszönhetek Sófalvi György korteskedésének, aki agilitásával és egyénien eredeti választási ötleteivel méltán szolgálhatott volna egy Mikszáth-regény illusztris alakjával. A függetlenségi harcok és a régi aradi választások idejéből persze igen sok érdekes epizód maradt fenn Sófalvi Györgyről, aki különben felette szerény és csendes természetű ember volt s csak akkor lépett aktivitásba, amikor pártjának érdekei úgy kívánták. Ezek közül az epizódok közül talán a legjellemzőbb és legérdekesebb volt a régi Magyar Király udvarán lejátszódott jelenet, amiből derűsen világlik ki, hogy Sófalvi mennyire ismeri a maga embereit.

Söröshordó nélkül nincs szónoklat.

Az 1913-as aradi választásra készültek. Nagyban folyt a korteskedés egyrésztől Tisza István gróf, másrésztől Széchenyi Aladár gróf mellett. Széchenyi volt a függetlenségi jelölt, természetesen, hogy Sófalvi az ő zászlójával vezette a korteshadjáratot. Néhány nappal a választások előtt a függetlenségi párt népgyűlést hívott egybe a régi Magyar Király udvarába. Már összegyűlt az isteni nép, ott izgulnak a külön szobában a szónokok és a kortesvezetők, amikor valaki felvetette a kérdést, hogy ki szóljon először a tömeghez. Mindenki Sófalvi nevét kiáltozta, aki erre szó nélkül kiment az udvarra. Egy perc múlva azonban visszatért.

— Nem lehet, nem szónokolhatok! — mondotta nyugodtan.

— Miért, miért?! — döböntek meg a többiek és sehogysem tudták elképzelni, mi ütött Sófalvihoz, hogy most az utolsó pillanatban akarja cserben hagyni a párt zászlaját.

— Nincs söröshordó, én pedig másféle emelvényre fel nem állok egy világért sem! Mit szólnának a választók, akik pedig hozzászoktak ahhoz, hogy egy valamire való szónok csak egy söröshordó tetőjéről beszéljen! — Persze nagy derűség követte Sófalvi kijelentését és intézkedtek, hogy a közeli Vörös Ökörből hozzanak át egy üres söröshordót, la már úgy esett, hogy a Magyar Királynak

Teljesen érthetetlen előttem, hogy olyan nagy tudású politikusok, mint Duca és Lapedatu ezt a helyzetet eltűrjék, ami által másfél milliónyi magyar kisebbséget a végső kétségbeesésbe visznek.

— Mi, az erdélyi magyarság vezetői, leszünk elsősorban boldogok, ha a kormány ezeket az égető kérdéseket minél előbb rendezi és nem kényszerít bennünket arra, hogy panaszaikkal Genfbe menjünk. De ismétlem, a helyzet nagyon kritikus és a magyarság eme igényeinek kielégítése a legrövidebb időn belül, mindannyiunk érdekében feltétlenül meg kell, hogy történjen.

sem a pincéjében, sem a sötétben véletlenül akkor egyetlen söröshordó sem akadt s így egy asztalt készítettek elő pódium céljából.

Egy gerinces Tisza-párti.

Máskor meg beállított Sófalvihoz egy sárga bognármester, aki ismert Tisza-párti hírében állott és nagy kerületek között arra kérte Sófalvit, adjon neki valami irást arról, hogy ő a függetlenségi párthoz tartozik, mert hát — mondotta — másképp nincs maradása a városnegyedben.

— És ha adok, kire fog szavazni bátyám? — kérdezte Sófalvi.

— Hát... Tiszára! — volt a nyílt egyenes válasz, ami annyira megtetszett Sófalvinak, hogy egy névjegyet adott át a bognármesternek, amelyre ráírta, hogy az illető írá-

Macdonald óceánrepülő Európa fele közeledik.

Egy holland gőzös látta a primitív gépen haladó vakmerő pilótát az óceán fölött. — Estig semmi hír sem érkezett Macdonaldról.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Macdonald angol pilótatiszt, aki Amerikából primitív géppel az óceán átrepülésére startolt, mint az előrelátható volt, válságos helyzetbe került. A repülőnek csütörtök délben meg kellett volna Irországba érkeznie, estig azonban semmi hír nem érkezett róla. A gép eltűnt és nem tudni, mi történt

vele és bátor utasával. A repülőgépen csak holnap reggel öt óráig elegendő benzin van.

A későbbi jelentések szerint Macdonald pilóta repülőgépét tegnap alkonyatkor a Herdenberg holland gőzös az északi szélesség 53 fok 20 perc és a nyugati hosszúság 41 fok 53 perc alatt Európa felé látta haladni.

Véres diákzavargások a budapesti egyetemen.

A numerus clausus mellett tüntettek a bajtársi egyesületek. — Sok zsidó diákot véresre vertek. — Pakots József interpellációja a parlamentben. — Tüntető diákok bevették az Est kiadóhivatala ablakait.

Budapestről jelentik: Az egyetemi hallgatók felvétele alkalmával újabb botrányok játszódottak le az egyetemen. A tüntetések megkezdődtek, mire a rendőrség nagyobb karhatalmat helyezett készenlétbe az egyetem környékén. A tüntetők fokéské a műegyetem volt. A bajtársi szövetségek tagjai több helyen bántalmazták a zsidó hallgatókat. A legbotrányosabb jelenet tegnap a mezőgazdasági egyetemen folyt, ahol a hallgatók két zsidóvallású diákot botokkal véresre vertek.

A ma délelőtt csendesen telt el, bár a bölcsészeti fakultáson több zsidó hallgatót megpofoztak. Az egyetemek zsidó diáksága nagyobbára távolmarad az előadásokról.

Az esti jelentések szerint ma délben újabb botrányos jelenetek játszódtak le az egyetemen. A jogi fakultáson a hallgatók igazolatlanul kezdtek és az egyik zsidó diákot megverték és kikergették. Wolkenberg rektor az eset hírére személyesen megjelent a helyszínén és erőlyesen leszidta, majd kiutasította a rendetlenkedőket. Erre a zajongás lecsillapodott. Az uccán azonban megismétlődtek a botrányos jelenetek. A Rákóczi-ut és a Múzeum-körut keresztezésénél nagy tömeg tüntető diák gyülekezett egybe és megakadályozta a forgalom lebonyolítását. A kerékpáros rendőröknek csak nagy fáradsággal sikerült ismét helyreállítani a rendet.

Az egyetemi zavargások ügyében Pakots József ma interpellált a képviselőházban és kijelentette, hogy nem történtek meg a kellő intézkedések az egyetemi rend megóvása érdekében. Fel kell tételezni, hogy még mindig

vannak tanárok, akik a politikát felviszik a katedrara. Kéri a kormányt, nyugtassa meg a közvéleményt. Az interpellációra Petry Pál kultuszminiszteri államtitkár válaszolt, aki kijelentette, hogy a minisztérium presztizskérdést csinál az ügyből. Amikor a verekedések híre a minisztériumba eljutott, tanácskozást hívtak egybe. Ezen a rektorok is megjelentek és megállapodtak abban, hogy az egyetemről mindenkit, aki nem hallgatója az egyetemnek, kitiltanak. A professzorok mind megnyugtató kijelentéseket tettek a rend helyreállítása tekintetében.

Az egyetemi ifjuság egyébként ma délután a Gólyavárban újabb népes gyűlést tartott. A gyűlésen mintegy 3-400 egyetemi hallgató vett részt és hevesen abcugolták Klebelsberg gróf közoktatásügyminisztert, aztán elhatározták, hogy a numerus clausus módosítása révén felvett hallgatókat bojkotálni fogják. Rendzavarás a gyűlésen nem történt. A gyűlés után azonban az egyetemi ifjuság zárt sorokban az Est kiadóhivatala elé vonult, bezúzta a kirakatokat és percek alatt tüntetett. Végre is nagyobb rendőri készenlét vonult ki, amely a tüntetőket feloszlatta. Több diák ellen megindult az eljárás.

— Jogerős Irimescu-Candesti szabadonbocsajtása. Bucurestiből jelentik: Jelentették, hogy az Illovi törvényszék szabadlábra helyezte Irimescu-Candesti képviselőt. A törvényszéken ma egész nap várták az ügyész felhívását, mivel azonban még nem futott be, a képviselőt szabadlábra helyezték.

Öngyilkosság a tárgyalóteremben

Egy bagatell-per tárgyalásán a vádlott nő a bíróság előtt megmérgezte magát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Megrendítő tragédia játszódott le a budapesti büntetőjárásbírószámon. Bereczky Lajos büntetőjárásbíró ma egy kisebb lopási ügyet vett elő és a szokott bevezetéssel:

— Most Légrády Katalin lopási ügyét fogjuk tárgyalni — elővette az iratcsomót és meg akarta a tárgyalást kezdeni. Ebben a pillanatban Légrády Katalin felsikoltott, a bíró elé ugrott és az asztalára dobott egy iratcsomót majd egy kis üveg tartalmát kiitta. Az előhívott orvos megállapította, hogy a leány erős szublimátoldatot ivott. Az iratcsomó börtékjén ez állott

— Legőszintébb, legigazabb valómásom — és különböző bucsuleveleket tartalmazott. A leányt a kórházba szállították

Beszélgetés

Dohnányi méltóságos urral

„Hálókosiban lakom és csak vendég vagyok Pesten”. — Dohnányi zörejek nevezi a jazz-bandot.

(Arad, október 19.) A tereméből lágyan zsong be a művész-szobába a gyülekező közönség diskurziója. Dohnányi Ernő méltóságos ur jóságos mosollyal, türelmes megadással helyezkedik el a szemközti fotelbe.

Nem szereti az ujságírókat. Jobban mondva az intervjukat. Különösen így koncert előtt nem. Viccesen meg is jegyezte:

— A turnékom két dolog van, amit el szeretnék korűlni, mint az ördög a tömjénfűstöt: az egyik: a rossz koncert-zongora s a másik: azt hiszem kitalálta — Önök... Na de most már mindegy, essünk mihamarabb túl rajta...

Közben Bubik titkár egyenesen aggódik, mi lesz, ha a méltóságos ur kifárad az interviuadással, de Dohnányi mellém szegődik:

— Én már ugyis elszántam magam. Legyen meg hát ez a beszélgetés.

— Azt hiszem a programom érdekli Önöket. Igazán elmondhatom, hogy régen nem volt ilyen komoly és nagy programtervezetem, mint ami a közeljövőben lefoglal, sőt, amely már el is kezdődött. Tegnapelőtt még koncert Budapesten, tegnap Timisoarán, ma itt, azután Brassó, Marosvásárhely, Kolozsvár, Nagyvárad.

— Kolozsváron, Nagyváradon Schubert-esték Medek Annával, Telmányival s ide elkísér Kilyéni Edward is. Brassóban, Marosvásárhelyen Beethoven-koncertek. S Pesten aztán elkezdődnek a Schubert centennáriummok. Nemsokára az Operaház kihozza a Cselre-csel című vígoperámat. De leginkább az 5 centennáriumi est (egy opera, két kamara, egy zongora, egy zenekari) foglalóztat.

— Turnék: Németország, Hollandia, Anglia, Olaszország. A pesti Filharmonikus Társasággal: Németország, Olaszország, Anglia. Ujabbán hálókosikban élek s Pesten ugyiszólván vendég vagyok. A nyár folyamán, ha lesz időm, áthajókozom Amerikába, Délamerikában fogok turnézni.

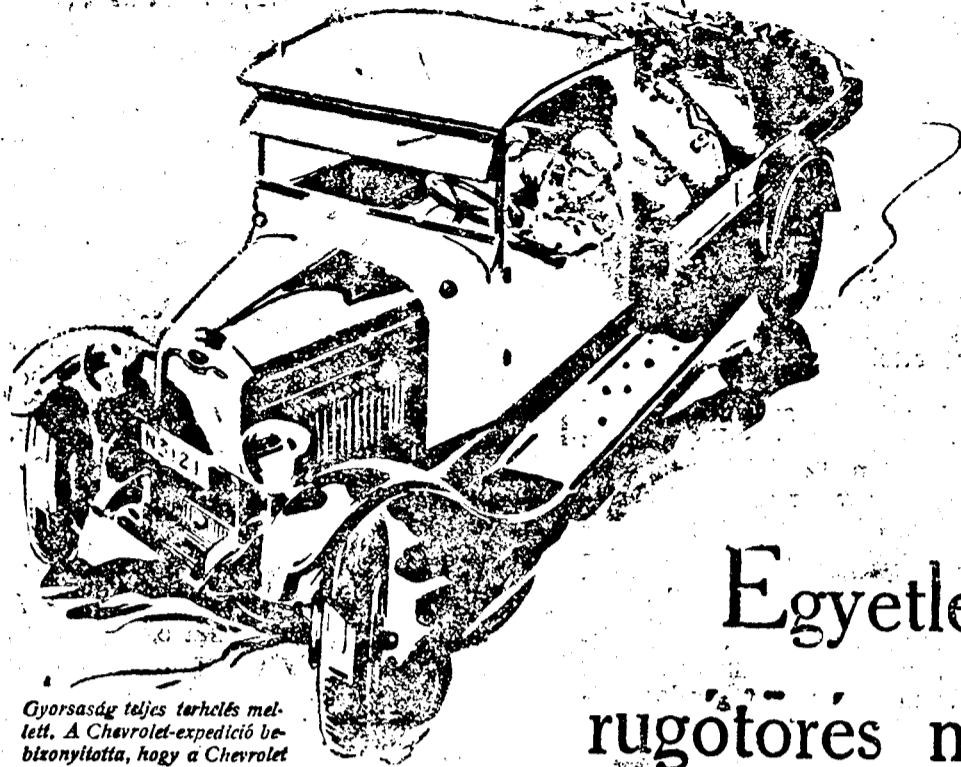
— Uj magyar zenei nagyságok? Pesten öt fiatal növendékem van. Válogatottak. Közöttük van Kilyéni Edward is. Ha most megnyilatkozó előjelekből itélni lehet, Kilyéni Edward előtt semmi akadály sincs, hogy egykoron a világ egyik leghatalmasabb zongoraművésze legyen.

— Jazz? Jazz-opera? Ezt bővebben kellene megtárgyalni. Két szóban leszögezhetem ugyan a róluk alkotott véleményem: nem muzsika. Zöreij. A hangok másik csoportja, amely szemközt fekszik a zenei hanggal.

Bubik titkár már harmadszor kukkant be az ajtón.

— Méltóságos uram, fél tíz, kezdhetjük?...
Dohnányi biccent az ezüstös-ész fejével. Egy pillanat s bedübörög az üdvözlő taps moraja a nézőtérrel.

(—6.)

Gyorsaság teljes terhelés mellett. A Chevrolet-expedíció bebizonyította, hogy a Chevrolet a legfontosabb munkát végzi

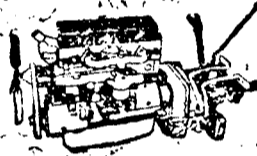
Egyetlen rugótörés nélkül!

A Chevrolet-expedíció bebizonyította ennek a teherkocsinak az abszolút megbízhatóságát

A Chevrolet Cape Town-Stockholm expedíció a Fokföldtől Kairóig az esős időszakban jött — ezzel rekordot állított fel. Az 1 1/2 tonnás Chevrolet-teherkocsi az egész utat, legnagyobb részben 100%-os túlterheléssel; egyetlen rugótörés nélkül tette meg.

Ez a bizonyíték a Chevrolet szilárdságának és megbízhatóságának. Epen ezért — mert nyíre megbízható, gyors és alacsony üzemköltségű — a Chevrolet-teherkocsi több hasznót hajt tulajdonosának, mert naponta több rakományt szállít és rendkívül ritkán szorul javításra.

Az erőteljes Chevrolet felülvezérelt szelepes motor lehe-

A Chevrolet felülvezérelt szelepes motor speciálisan úgy van építve, hogy sok ezer mérföldet szaladjon minden különösebb figyelem nélkül

töve teszi a gyors menetet, minden megerőltetés nélkül. A szilárd alváz, a hátsó tengely és a rugók teljes terhelést biztosan szállítanak a legrosszabb uton is, amint azt a Chevrolet-expedíció meggyőzően bebizonyította.

Kérdezze meg a helyi képviselőt, mikép használhatja a Chevrolet-kocsit saját szállításiainak gyorsabb, gazdaságosabb lebonyolítására. Tetszetős szekrények kaphatók minden igénynek megfelelően és mind azonnal szállítható.

LEONIDA & Co. - BUCUREȘTI
ARAD. — FRĂȚII BODEA
Fiókok és képviselők egész Romániában

CHEVROLET KERESKEDELMI KOCSIK

Borzalmas kegyetlenséggel végeztek ki Moszkvában egy budapesti hivatalnoknőt.

A Szántó-féle kommunista-összeesküvés során szerepelt Mandl Margit titkárnőt azzal gyanúsították, hogy ő árulta el a titkos szervezkedést. — Előbb Berlinbe, majd Moszkvába csalták, ahol válogatott kínzások után felakasztották.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Bestiális módon állott bosszút egy állítólagos árulón a moszkvai szovjet titkos rendőrsége, amely — mint arról ma Budapestre érkezett jelentések szerint beszámolnak — borzalmas kínzások után kivégezte Mandl Irma budapesti illetőségű hivatalnoknőt, aki az annak idején leleplezett Szántó-féle kommunista-összeesküvésben szerepelt.

Mint ismeretes, a budapesti államrendőrség mintegy két esztendővel ezelőtt nagyarányú és az egész országra kiterjedő titkos kommunista szervezkedést leplezett le, a melynek vezetője Szántó Zoltán volt. A tömeges letartóztatások során rendőrkézre került a Vági-párt titkárnője, Mandl Irma budapesti hivatalnoklány is, aki mint perfekt magyar, német és angol gyors- és gépirónő állott a szervezet alkalmazásában. Mandl Irmát rövidesen szabadon engedték s ez a külföldön élő kommunista emigrációban azt a gyanút keltette, hogy Mandl Irma volt az, aki a szervezkedést a rendőrségnek beárulta. Ezért elhatározták, hogy bosszút állnak a szerencsétlen leányon. Azt a tervet eszelték ki, hogy Mandl Irmát Moszkvába csalták, ahol aztán végeznek vele.

Szántó Gyula és Szántó Mihály mintegy félesztendővel ezelőtt futár útján egy levelet küldtek a leánynak, akit Berlinbe csaltak azzal az ürüggyel, hogy igen jó állás kínálko-

zik a számára. Mandl Irma gyanútlanul fogadta Szántóék meghívását és rövidesen Berlinbe utazott, ahol felajánlották neki, hogy Moszkvába viszik, mert ott a magyarországi mozgalommal kapcsolatban rendkívül nagy szükség van reá. Mandl Irma beegyezett az utazásba, de alig tette lábát orosz területre amikor a szovjet titkosrendőrsége letartóztatta és a forradalmi törvényszék elé állította. Itt tudta meg Mandl Irma, hogy mivel vádolják. Persze kétségbeesetten tiltakozott az árulás vádjá ellen, de a S. P. V. emberei nem is mertek könyörületet. Mandl Irmát bebörtönözték és hónapokig sanyalódott a szovjet hírhedt börtöneiben, ahol a legválogatottabb kínzásokkal állotta ki. A szovjet hóhérai az inkvizíció minden borzalmas torturáját sorra alkalmazták a szerencsétlen teremtesen, akinek csomónként tépték ki a haját, szakgatták ki a körmeit, majd amikor teljes roncs és a borzalmas kínzásoktól félőrültté lett, a Lubinska ja-uccai hírhedt fogház udvarán felakasztották.

— Általános matrőzstrájk Marseilleben. Marseilleből jelentik: A városban általános matrőzstrájk tört ki. Az induló hajók matrőzai bérjavítást követeltek, amit nem adtak meg, mire huszonnégy óras általános sztrájkot proklamáltak. A sztrájk miatt öt hajó nem tudott a rendes időben elindulni.

Graf Zeppelin északsarki utra indul

Egy sarkkutató társaság tudományos expedíciót tervez a Zeppelin felhasználásával. — Aprilisban száz emberből álló személyzettel utnak indul a Zeppelin az északi polusra.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A Graf Zeppelin bátor utasait mind nagyobb ünneplésben részesítik. Mindenütt, ahol megjelennek, ujjongó és éljenző tömegek kísérik lépteiket és nagy óvációban részesítik Eckener dr.-t és hős társait. Tegnap délután a Zeppelin utasai Philadelphiába utaztak, ahol résztvettek a város ünnepi bankettjén.

A newyorki jelentések szerint a Graf Zeppelin utjának eredményeképpen Ford, az amerikai autókirály, 14 millió dolláros alaptőkével részvénytársaságot akar alapítani a Németország és Amerika közötti rendszeres légi-járat-forgalom bevezetésére. Ezért a Zeppelin, mikor visszautazik Németországba, több amerikai állami tisztviselőt visz magával.

A párisi jelentések szerint a sajtó tévesnek mondja azt a megállapítást, amely szerint a léghajó 112 óra utijával világrekordot állított fel, mert az időtartamrepülés világrekordját 1923-ban a katasztrófális véget ért „Dixmunde” kormányozható francia léghajó állította fel 118 óra és 50 perces repülésével.

A berlini jelentések arról számolnak be, hogy a Lokalanzeiger stockholmi híradás nyomán közli azt a szenzációs jelentést, amely szerint a sarkkutató társaság Nansen elnökelete alatt ülést tartott és elhatározta, hogy tudományos expedíciót szervez a Zeppelin felhasználásával az északi sarkra.

A német kormány három utra hajlandó elengedni a léghajót. A Graf Zeppelint Eckener dr. vezeti. Az expedíció áprilisban indulna és száz emberből állana, közöttük tizenkét nagynevű tudós. A bázisa Haparanda, ahonnan husz óra alatt az északi sarkra jutnak. A Graf Zeppelin tíz napig maradhat egyfolytában a levegőben, úgy, hogy egy repüléssel több kutatóutat végezhet.

A német kormány három utra hajlandó elengedni a léghajót. A Graf Zeppelint Eckener dr. vezeti. Az expedíció áprilisban indulna és száz emberből állana, közöttük tizenkét nagynevű tudós. A bázisa Haparanda, ahonnan husz óra alatt az északi sarkra jutnak. A Graf Zeppelin tíz napig maradhat egyfolytában a levegőben, úgy, hogy egy repüléssel több kutatóutat végezhet.

Karácsonyi és egyéb alkalmi ajándékokat

saját árban vásárolhat a

Grallert-féle végeladáson

Arad, Bul. Regina Mária 18. (Polg. Takp. épület.)

Órák! Ekszerek! Disztárgyak!

* A színház heti műsora. Szombat: Régi nyár, operettjudozság, C. bérlet. Vasárnap délután fél 3 órakor: Ábris rózsája, vigjáték, olcsó helyárrakkal; 5 órakor: Régi nyár, operettjudozság, rendes helyárrakkal; este: román előadás.

* Az aradi színház iroda hírel. Egyetlen tapsoló áradat volt tegnap este a Régi nyár premierjének közönsége. Egyöntetű a megállapítás: a Régi nyár teljesen egyenértékű az Orlowval és a Cirkuszhercegnővel úgy klállításban, tartalomban, muzsikában, mint sikerben. Egész Arad ma már csak egy nótát ismer, amely azt mondja, hogy „Legyen a Horváth-kertben, Budán...” Rég nem áldozott darabra annyi pénzt az igazgatóság, mint most a Galetta minden függőnyt, jelmezt, diszletet teljesen ujonnan szereztetett be. A jazz-hangszerekkel megerősített zenekarban Vécsey Ernő, a kitűnő zongorista, akit a hawaiiakkal együtt ismert meg a közönség, is helyet foglal. Az előadás remekül simul Békeffy-Lajthay pompás operettjéhez. Viola Margit egyszerre beénekelte magát a közönség tetszésébe. Csupa kedvesség Kertész Mani, hálásan tapsolnak L. Kiss Mariska humorának s Szepessy Edithnek, Dancs Iacának és E. Károly Klárinak is. Galetta Ferenc néhány szép ének számmal ad életet Jankovics bárónak ifj. Szendrey Mihály sok eleven ötlettel alakítja Miklóst, Trafiina szerepében pedig Győző Alfréd ad lendületet az előadásnak. Rugalmas a táncos szerepében Rudas Bandi, aki a táncok nagyrészének kiváló beállítója is. A hatalmas sikerű operett ma szombaton és vasárnap délután 5 órakor kerül színre. Vasárnap délután fél 3 órakor pedig a legnagyobb vigjáték, az Ábris rózsája megy s ezuttal leszállítottan, olcsó helyárrakkal adják. Főszereplők: Gaál Piri, L. Kiss Mariska, Győző Alfréd, Szendrey Mihály, Horváth László, Jávor Alfréd, Kallós József, Földes Mihály. Jegyek a téli színház pénztárában.

Január elsejétől a polgármester előtt kötik a házasságokat.

A Regáiban a házasulandó nő korhatára 15 év, míg Erdélyben 16 éves koruktól mehetnek férjhez aleányok.

(Arad, október 19.) A hivatalos lap újabb száma közli a parlament mindkét háza által ez év február havában megszavazott új anyakönyvi törvény végrehajtási utasítását. Eszerint az új anyakönyvi törvény 1929. január elsején lép életbe. Az új törvény intézkedése a következők: Január elsejétől kezdve az új törvény értelmében csakis a polgármester, illetve a községi bíró eszközölheti a házasságkötéseket. A polgármesternek jogában áll a házasságkötési teendők ellátására az állandó választmány egyik tagját delegálni. Január elsejétől kezdve a születési, halálozási és házasságkötési lajstromokat két példányban kell vezetni. A törvény értelmében az okirályságban és Besszarábiában házasságot köthet minden tizenhét éves betöltött férfi, tizenöt éves nő. Erdélyben és a Bánországban ugyancsak minden tizenhét éves férfi, de a házasulandó nő életkorát tizenhét évben állapítja meg. Az igazságügy miniszter külön engedéllyel kivételt tehet.

ÜZLETI KÖNYVEK, NYOMTATVÁNYOK
Fándor Ferencnél, Arad, Széchenyi u. 17.

Telefon 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO Telefon 70.

MA, d. u. 5, 7 és 9 órakor, Tolsztoj remekműve

Greta Garbo: „Karenin Anna”

Mérsékeltén emelt helyárrak. — Jegyek elővételben.

Jön!

A jelenkor leghatalmasabb filmalkotása:
RASPUTIN ÉLETE ÉS SZERELME

Jön!

Josupoff herceg, Rasputin gyilkosának memoárjai után. — Főszerepben: Nicolae Malicoff, Jack Trevor, Hans Albert, Hermann Picha, Natalia Lisenco, Diana Karonne, Hallay Kamilla.

Szállodát is terveznek a Neptun-strandfürdőre.

Kiírták a pályázatot a nagyarányu, többmilliósi építkezésre. A Neptun-fürdő modernizálása rövidesen megtörténik.

(Arad, október 19.) Az Aradi Közlöny írta meg egyedül, hogy a város már a jövő szezomban nagyarányu átalakításokat eszközöl az aradi Neptun-fürdőben. Ma becsátotta ki a város mérnöki hivatala a nyilvános pályázatot a modernizálási tervek elkészítésére. A pályázat érdekes részletei a következők:

A város elsősorban megállapítja, hogy a mai, primitív berendezés mellett is nagy jóvedelmet hoz a Neptun, tehát feltételezhető, hogy a modernizálás után még többet fog hozni. Instruکیóképpen a mérnöki hivatal csak annyit jelez, hogy a fürdő kabinjainak háromezer személyt kell egyszerre befogadniok. A kabinok lehetnek akár 2—4—6 személyesek, akár kétszáz személyt befogadó közös kabinok, folyosókkal, fiókos szekrényekkel, kasszával és safe depposittal ellátva. Külön terraszt kell készíteni a napfürdőzők részére, külön a férfiaknak és külön a nőknek. A fürdő területén két lakás kell, hogy legyen, egy a gondnoknak és

egy az uszómesternek. Ezenkívül tervezetet kell készíteni a Neptun területén építendő husz szobás, kis szálloda építésére. A szálloda központi fűtéses és a modern hotelek minden kényelmével látandó el és a szobákon kívül nagy táncteremmel kell rendelkeznie.

A pályázatban minden román állampolgársággal rendelkező építész vehet részt. A tervezetek jelölések lesznek és legkésőbb 1928. december 1-ig kell benyújtani őket. A tervezetek felett egy szakemberekből álló zsűri fog dönteni. Az első díj 50.000 lej, a második 30.000 lej, azonkívül a város fenntartja magának azt a jogot is, hogy díjat nem nyert tervezetekből, tízezer lejért bármelyiket megvásárolhassa. Jogában áll a városnak két, vagy három tervezetet összekombinálni és a kombinált tervezet alapján végeztetni az építkezést. A pályázat iránt építészeti körökben nagy érdeklődés nyilvánult meg, miután nagyarányu, többmilliósi építkezéssről van szó.

Irodalom és művészet

Dohnányi—Kilényi-koncert.

Előkelő, díszes közönség gyűlt össze Dohnányi—Kilényi pénteki Schubert-estjén. Ismét csodálhattuk Dohnányi szuverén hangszerkezelését, billentésének, fraz.rozásának és dinamikájának ezerszínű árnyalatait. Dohnányi dalmélete annyira rokon Schubertével, hogy nála jobb Schubert interpretátort elképzelni sem lehet. A szó legszigorubb értelmében véve is, tökéletesen, hiven tolmácsolta Schubert mesterkélttség nélküli, keresetlenül naiv művészetét. A kristálytisztá formába öntött természetes bájt, schuberti érzelmes ábrándozást, — mindazt, ami a felülmúlhatatlannal, zsinális mester stílusának kvintesszenciáját képezi — élvezhettük Dohnányi átlékesített játékában. Az A-mol szonáta lirai andantéjában elbűvölően daloltak a billentyűk, míg a finoman csipkézett „Moments musicaux” és az álomszerűen elszáradó „Impromptu”-k minden rejtett

szépsége kivirágzott ujjal alatt. Az általa átírt Valses nobles-ban áldolgozási tehetségét mutatta meg. Bő fantáziával gazdagon díszítette és briliáns passzázsoikkal tarkította az eredeti Schubert paratitúrát.

A koncert második részében Kilényi Edvarddal, nagytehetségű növendékével játszottak négykezest. Kilényinek részben könnyű, másrészt azonban nehéz dolga volt. Könnyű, mert a mester szárnyalása őt is magával ragadta, de egyszersmind nehéz is, mert egy ilyen hatalmas egyéniség nyomasztó hatása alól nehéz szabadulni. Annál nagyobb az érdeme, hogy már is önálló karaktert, egyéniséget mutatott: különben briliáns technikájú játéka. Nem a sztereotip frázist hangoztatjuk, — amikor azt mondjuk, hogy még sokat fogunk róla hallani.

A kipirult arcú lelkes tömeg aliz akarta a művészeket a pódiumról leengedni. Kilényi két szóló ráadást is adott, egy Schubert Impromptu és egy Dohnányi kompozíciót.

(Dr. Sz. K.)

H I R E K.

Polgári bíróság elé kerül a Somogyi-Bacsó-ügy

A legfelsőbb hadbírósa kimondotta saját illetéktelenségét.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A katonai ügyészségen két év óta folyik a vizsgálat a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében. Az Est értesülése szerint a katonai ügyész átvizsgálta az összes iratokat és jelentésével betérjesztette a legfőbb honvédtörvényszékhez. A jelentés leszögezi, hogy a katonai ügyészség egy gyanúsítottal, Kovarc Emilrel szemben kimondta a katonai bíróság illetéktelenségét, azonban ebben az esetben is bizonyítékok hiányában meg kellett szüntetni az eljárást. Az összes polgári gyanúsítottak ügyét a katonai hatóság a polgári bíróság hatáskörébe utalta. A legfelsőbb hadtörvényszék jóváhagyta a határozatot, a melyhez a Kuria is csatlakozott. Így az ügyet a polgári hatóságok viszik tovább.

— Megejtették az optánsper kiküldötteinek delegálását. Bucurestiből jelentik: Bratianu kormányelnök és Argetoianu ma megbeszélést folytattak, melyen véglegesen megejtették az optánsper kiküldötteinek delegálását. A delegátusok névsorát a következőképpen állították össze: Lepadatu Jon, volt pénzügyminiszter, Rosenthal dr., a pénzügyminiszterium jogi tanácsosa, Vespasian Pella, a jónévű jogtudós, Nasta, a kincstár jogi ügyeinek vezetője és végül Bradeanu, az agrárkomisszió főtitkára. A delegátusok a közeli napokban elutaznak Rapalloba.

— Mihalache elhibázottnak tartja a nemzetiek kivonulását a parlamentből. Bucurestiből jelentik: Ma a nemzeti-parasztpárt Calea Victoriei levő klubjában megbeszélést tartottak Maniu, Dan Sever, Bocu Sever, Junian, Lugosan és Mihalache. Az értekezleten a tömeges gyűlések dátumáról és programjáról tanácskoztak. A Viitorul értesülése szerint a nemzeti-parasztpárt tegnapi ülésén — mely teljesen bizalmas jellegű volt — Mihalache is felszólalt s a Viitorul szerint a következő pesszimisztikus kijelentést tette: Craiovában csődöt mondott a polgári ellenállás. A párt hívei ki vannak merülve s nem bizakodnak többet a párt kormány-posszibilitásában. A tömeges nagygyűlések közül épen ezért igen sok eredménytelen lesz. Nagy hiba volt, mellesleg megjegyezve, hogy a párt kivonult a parlamentből, mert ezzel csak a liberálisoknak tett szolgálatot. A parlament a legjobb szószék.

— A francia hadügyminiszter Bécsben. Bécsből jelentik: Painlevé francia hadügyminiszter tegnap éjszaka ideérkezett. Ma Hainisch köztársasági elnöknel és Seipel kancellárnál tett látogatást, majd este diszeldadás volt az Operában, amely után ünnepi bankettet rendeztek. A hadügyminiszter szombaton előadást tart az osztrák kulturszövetségben a népek szellemi együttműködéséről, majd hétfőn Prágába utazik.

— Törökország nem ismeri el Zogu királyt. Konstantinápolyból jelentik: A török kormány utasította tiranai követét, hogy haladéktalanul térjen vissza Angorába. Ezzel Törökország és Albánia között megszakadt a diplomáciai viszony. Mint ismeretes, Törökország nem hajlandó elismerni az új albán királyságot.

— Főbírói értekezlet a prefekturán. Ma délben főbírói értekezlet volt az aradi prefekturán Georgescu János megyei prefektus elnöklété alatt. Az értekezleten különböző megyei iskolaépítések ügyét tárgyalták, ezenkívül szóba kerültek a lakosság egyes sérelmei a kisajátítások körül, amelyeket a megye vezetősége haladéktalanul orvosolni fog. A nagyobbára közigazgatási jelentőségű értekezlet délután két órakor ért véget.

— Németországban eltörlik a halálbüntetést. Berlinből jelentik: A büntetőtörvény reformjának tárgyalása kapcsán Koch igazságügyminiszter kijelentette, hogy a halálbüntetések eltörlésének híve, miután Európa legtöbb országában már eltörlötték ezt a büntetést.

— Halálozás. Garda Gavril rovinei állami iskolai tanító 54 éves korában ma elhunyt. Garda 36 éven át működött a tanítói pályán és halála utolsó napjáig tanított.

— ÖNGYILKOS LETT BAUMBERG ELLENTENGERNAGY ÉS FELESÉGE. Bécsből jelentik: Baumberg Arthur nyugdíjas ellentengernagyot feleségével együtt ma délelőtt holtan találták meg lakásán. A nyomozás megállapította, hogy gúzzal követték el az öngyilkosságot. Az ellentengernagy betegsége miatt követte el tettét, felesége pedig azért követte a halálba, mert mint második feleségnek, nem járt volna neki nyugdíj.

— Az essenai diákttragédia mai főtárgyalása. Essenből jelentik: A Husmann-pert, amelyről részletesen beszámoltunk, ma folytatásként tárgyalták. A tárgyalás alkalmával izgalmas jelenetek játszódtak le. A mai tárgyalás szenzációja Klingelmüller rendőrbiztos vallomása volt, aki először hallgatta ki a vádlott diákokat. A rendőrbiztos kijelentette, hogy Husmann az asztalra borulva mondotta: — Én vagyok a bűnös. — Amikor megkérdezték, hogyan gondolja azt, a diák kijelentette, hogy nem kellett volna barátját oly késő éjszaka egyedül hagyni. A védő a rendőrbiztosot kintados vallatás keresztülvitelével vádolta.

— Megtalálták Amundsen repülőgépeinek benzintartályát. Oslóból jelentik: Egy norvég halászhajó a tengerben egy benzintartályt talált, amely a Nobile utáni kutatásnál szerencsétlenül járt Amundsen repülőgépről, a Lathamról származott. A tartályon a következőket találták belekarcolva: „Acce..... 20. 10.“ Az első négy betűből arra következtetnek, hogy azok „Accido“-t (szerencsétlenséget) jelentenek, míg a számok a pozíciót jelölik meg. Valószínűnek látszik, hogy a világhírű kutatót a Beeren-szigettől keletre érte szerencsétlenség.

BELVÁROSI MOZGÓK MŰSORA:

Ma, szombaton 5, 7 és 9 órakor

APOLLO
LAURA LA PLANTE vígjátéka
Selyemharisnya

URANIA
APÁCA SZERELME

Egy bányász ut 6 állomása.

Főszerepben: IMOGENE ROBERTSON, ELLEN KÜRTHY és HALLAY KAMILLA.

— Nem történt döntés Nicoleanu pénzügyigazgató ügyében. Megirtuk, hogy Ludosan vizsgálóbíró tegnap befejezte a tanúkihallgatásokat Nicoleanu Amilcar aradi pénzügyigazgató ismeretes ügyében, aki ellen hatóság elleni erőszak címén tett feljelentést Morariu bírósági végrehajtó. Döntésre azonban még nem került a sor, mert Ludosan vizsgálóbíró még nem készült el az iratok áttanulmányozásával.

— Házasság. Reiter Magdus és Kondor József ma délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket az aradi minorita-templomban.

— Három embert mart meg egy veszett macska Pécskán. Pécskai községben már hetek óta garázdálkodnak veszett ebek és veszett macskák. Egy veszett macska ma Lipták Istvánnét Lipták Piroskát és Lipták Gézárt marta meg, akiket még a délutáni vonattal a clujji (kolozsvári) Pasteur-intézetbe szállították.

— A gyoroki református egyház műsoros estélye. A gyoroki református egyház szombaton este műsoros estélyt rendez, amelynek jövedelmét iskolacélokra használják fel. A nagy hozzáértéssel összeválogatott műsor számai minden bizonnyal nagy meglepetést tartogatnak a gyoroki közönség számára.

Ne feledje, hogy Aspirin-tabletta csakis a Bayer-féle eredeti csomagolásban kapható (6 vagy 20 tablettát egy dobozban.) Saját érdekében utasítson vissza minden helyettesítő szert.

— Vonattájakok Velence és a szárazföld között. Rómából jelentik: Mussolini fogadta Velence küldöttségét, amely Velence és a szárazföld közötti forgalom elősegítését kérte a miniszterelnöktől. Mussolini kijelentette, hogy a problémát a vonattájakok intenzívebbé tételével és egy közúti vasutvonal építésével kell megoldani. A vonal mentén természetesen a gyalogjárók részére is létesülne hely, úgy, hogy a város karakterisztikus képe nem szenvedne változást.

VASÁRNAPI MATINEK

12-ór

Apollo: Fekete hegyek királya

Harry Liedtke és Vivian Gibson.

Urania: Marko legyőzi a halált

Marko az izomember.

— A Hubert és Fleiszig-gyár kiegyenlítettte tartozását a városházán. Megirtuk, hogy a város, feljelentést tesz az aradi Hubert és Fleiszig-tégla-gyár ellen. Ma megjelent a pénzügyi hivatalban a gyár egyik tulajdonosa és nyugtákkal beigazolta, hogy a gyár árúját elsősorban a pénzügyigazgatóság foglalta le és így először az állami adótartozást kellett kiegyenlíteni. A gyár a napokban nagyobb mennyiségű téglát adott el Nagyiratoson és a részletenként befolyó összegeket rendben befizeti a városi pénztárba. Egy részletet néhány héttel ezelőtt, a másikat ma délelőtt fizette be. A város beigazoltnak látta a gyártulajdonos állításait és miután megállapították, hogy semmiféle bűncselekmény nem történt, valószínű, hogy a feljelentést be sem adják, hanem az ügyet revízió végett az interimár-bizottság legközelebbi ülése elé terjesztik.

— Lázadás az afgán király modernizálási törekvései ellen. Londonból jelentik: A Daily News jelenti Kabulból, hogy az udvari méltóságok is fellázadtak Amanullah afgán király nyugatosító törekvései miatt. A király négy papot is agyonlővetett, amiért azok a nyugati civilizáció bevezetését elleneztek. A király reformtörekvései országszerte nagy ellenállást váltanak ki.

— Kocsival és lovakkal rejtélyes módon eltűnt egy pécskai cukrászmester kocsisa. Marginean Gábor pécskai cukrászmester hétfőn kocsisát Temesvárra küldte bevásárlások végett. Természetesen nagyobb pénzüsszeget is adott át neki. A kocsisnak a kocsival és lovakkal együtt azóta nyomaveszett. Marginean, — mint a csendőrségen tett jelentésében elmondotta — kocsisa egy pécskai inasfiúval együtt indult utnak, akit gazdája szintén nagyobb pénzüsszeggel ugyancsak Temesvárra küldött bevásárolni. Nincs kizárva, hogy mind a ketten megszöktek, vagy az uton leütötték őket és a lovakat elhajtották. Marginean ma különben elutazott Temesvárra, hogy a szökevények után kutasson.

— Nem mert kimászni sírjából. Varsóból jelentik: Mezeric-Podolszk községben egy péklegény Kacev Jarosláv hirtelen, rosszul lett és összeesett. Az orvos szívszélhűdést állapított meg és Kacevet annak rendje-módja szerint két nap múlva el akarták temetni. Amikor már az első lapát földet a koporsóra dobták, Kacev, aki tetszhalott volt, magához tért. Segítségért kiabált. A gyászoló közönség riadtan szétszaladt és csak Kacev felesége mert a sír közelében maradni. A koporsót felbontották és ki akarták emelni a péklegényt. De Kacev nem akart kimászni sírjából. Azt mondta, jobb, ha ott marad, mert az emberek czután nem fognak vele szóbaállni. A sírásók kénytelenek voltak erőszakkal kiemelni koporsójából a péklegényt és aztán kórházba szállították.

Kölcsönkönyvtár

(KERPEL-féle) a legnagyobb. Minden újdonság több példányban; havi díj 80, ill. 60 lej, vagy kötetenként 4, esetleg 3 lej. A könyvek újak és tiszták. — Betét 100 lej. Próbahónap havi 40, vagy 30 lej. Ifjs. és mese-könyvek díja 2 lej.

AFRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő egyszersmind hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás, legtökéletesebb gyógyszer. Orvosiilag kipróbálva és ajánlva. Kapható minden gyógyszerháznál és drogériában, valamint a vezérképviselőnél:

ROZSNYAY GYÓGYSZERTÁR, Arad.

— Rendőri hírek. Schwartz Sándor Piata Catedralei 9. (Tőköl-tér) szám alatti lakos ma feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen a rendőrségen, akik lakásáról egy kazettát 1500–2000 lej pénzüsszeggel együtt elloptak. — Cioiu Mihályné Str. Cuza Voda (Thökölly Imre-ucca) 17. sz. alatti lakosnő ma megjelent a II. kerületi rendőrségen s feljelentette Stein Fülöp Str. Cosbuc 34–36 (Wes-selényi-ucca) szám alatti lakost, aki őt 23.000 lej erejéig megkárosította. — Kocsi Mátyás Str. Sava Raicu 105. (György-ucca) szám alatti lakos ma feljelentést adott be Szalay György Str. Tribunal Corches (Csorda-ucca) 12. sz. alatti lakos ellen váltóhamisítás címén. Szalay György 38.000 lejes váltót hamisított Kocsi Mátyás rovására. — Balán Árpád Str. Tribunal Dobra (Boczkó-ucca) 8–10. szám alatti lakos ma család vétsége miatt feljelentést adott be Faur B. Str. Alexandri (Salacz-ucca) 1. szám alatti lakos ellen. A nyomozások minden egyes esetben megindultak.

— Különös módon lett öngyilkos egy arad-megyei földműves. Különös körülmények között lett öngyilkos Iosif Irimie 65 éves halális gazda-ember. A mindig jókedélyű és rendezett viszonyok között élő ember tegnap feleségével együtt kirándult a község határában lévő erdőbe. Utközben Irimie különösen jó hangulatban volt s az erdőbe érve, tréfásan azt mondta feleségének, várjon rá, mert egy nagyon szép ajándékot hoz neki, amit itt az erdőben rejtett el. Az asszony várt is egy darabig, de aztán türelmetlenkedni kezdett és férje keresésére indult, akit mintegy száz méterre egy fára felakasztva, már holtan talált. A gazda különös öngyilkosságának oka egészen rejtélyes.

— Sirkőavatás. Néhai Braun Edéné (Braun Ede fakeskedő bold. neje) sirkőfelavatási ünnepélye holnap, vasárnap d. e. fél tizenegy órakor fog a neolog temetőben végbemenni.

— Szőlőbirtokosokra nagy fontosságu, hogy miképpen telepítsék szakszerűen szőlőjüket és a meglévő régi szőlőjükben a hiányokat mi módon pótolják. Erre nézve ad fontos tanácsokat J. Szücs szőlőtelep Diosig, Jud. Bihor, megjelent Szőlészeti Utmutatója, melyet mindenkinek ingyen és bérmentve megküld a cég, ha egy levelezőlapon kéri.

— Orvosi hír. Dr. Boros Ernő száj- és fogorvos rendelését újból megkezdte Str. Horia (volt Széchenyi-u.) 4. sz.

— „A szerelemre és boldogságra írtém poharamat” — mondja Wronszky kapitány, mialatt a kéjtelt szerető, Karenin Anna (Greta Garbo) a robogó gyorsvonat elé veti magát. Nincs és nem volt olyan megkapó tárgy, fenségesen szép kiállítású filmremek, mint a „Karenin Anna”, az Erzsébet slágermozgó világszenzációja. A filmet zsu-folt házak előtt vetítik. Jegyek elővételben.

Assisi Szent Ferenc

filmremek bemutatója
holnap, vasárnaptól

az

APOLLOBAN.

A felmentett aradi munkásvezérek fogadtatása.

A vasuti állomáson ötszáz főnyi tömeg várta a kommunista-pörben felmentett Baga Jánost és Matheisz Pétert.

(Arad, október 19.) Ma délután háromnegyed öt órakor érkeztek haza Baga János és Matheisz Péter, a cluji kommunista-per felmentett aradi vádlottai. A munkásvezérek érkezéséről értesült munkásság, mintegy 500 főnyi tömegben jelent meg a pályaudvaron, hogy fogadja Bagát és Matheiszt. A tömeg jóval a személyvonat beérkezése előtt már gyülekezni kezdett a folyosókon és a pályaudvaron, mire a vasuti rendőrség telefonon értesítette a központi rendőrséget a későbbi demonstratív fogadtatásról és sürgős segítséget kért a fogadtatás esetleges tüntetésbe való fajulásának megakadályozására. A rendőrprefekturáról lancu Traian, Detesan komisszár, Rasztig csoportvezető, Cher-

ces komisszár és Mihailovits bűnügyi osztályi titkár mentek ki nagyobb rendőri megerősítéssel és erélyes fellépéssel sikerült is megakadályozni, hogy a munkások Bagát és Matheiszt tüntetés keretében fogadják. A tömeg közé vegyült rendőrök meggátolták a munkások tömörülését. Amikor a váradi személyvonat befutott, Bagát és Matheiszt nagy éljenzéssel fogadta a munkástömeg, amely aztán csendben széteszlett. Később megjelent a pályaudvaron Filotti Zamfir rendőrprefektus is, aki meglepéssel állapította meg, hogy a felmentett munkásvezérek fogadtatása teljesen simán, minden incidens nélkül ment végbe.

Párlsban is összeomlott egy hatemeletes ház.

Huszonöt munkást maga alá temetett a beomló épület. — Az építész öngyilkosságot akart elkövetni. — Silány anyagot használtak az építésnél.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A sorozatosan megindult házbeomlások krónikája a mai nappal ismét kibővült egy újabb esettel: Párlsban beomlott egy hatemeletes, épülőfélben lévő ház amelynek a hatodik emelete már készen állott. Valami egészen furcsa járvány indult meg Európában, ahol szinte mindennap más-más városban omlik össze egy-egy palota. A mostani házbeomlás sok tekintetben a prágai katasztrófa emlékeztet, miután itt is hatemeletes, 30 méter hosszú és 15 méter széles épületről volt szó.

A katasztrófa Vincennes külvárosban történt és a beomlás idején huszonöt munkás dolgozott a házban. Valamennyi a romok alá került. Azt hiszik, hogy a háztulajdonos, aki már el is foglalta a földszinten lévő lakását, szintén a szerencsétlenség áldozata lett. A mentők hamarosan megkezdték az áldozatok kiasását és az első órában két halottat és négy súlyos sebesültet huztak ki a törmelék alól. Az épület körül villanyvilágítást is felszerel-

— Dr. Koralek belorvos rendeléseit Aradon, Str. Bucur (Eötvös-u.) 7. sz. a. folytatja. (Röntgen; Quarz-kezelés.)

— Gramofonok és lemez ajándékok kiegészítéssel.

— A nyugdíjasok figyelmébe. Az aradi nyugdíjas egyesület folyó hó 21-én, saját helyiségében vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel választmányi gyűlést tart, melyre kérjük az összes választmányi tagok pontos megjelenését. Az aradmegyei nyugdíjasokat értesítjük, hogy az április hó 1-től elmaradt százalékokat valószínűleg novemberben folyósítják, melynek kifizetését újból megsürgettük. Az Arad állomáson fizetett volt Máv. nyugdíjasok november havi illetményeinek kitalása meg lett sürgetve. Egyben értesítjük Gihor Stefan nyugdíjast, hogy Curtici állomás pénztáránál 11159 lej nyugdíjhátralékát felveheti, özv. Almási Jánosné pedig Arad állomás pénztáránál 19288 lej nyugdíjhátralékát veheti át. Egyben értesítjük az érdekelteket, hogy minden hátralékos nyugdíj meg lett reklamáva. A jövő hét elején küldöttség megy Bucurestibe az összes nyugdíjasérelmek sürgetése céljából. A nyugdíjasokat már most figyelmeztetjük, hogy a kivetett globális adóikat ez év december hó 31-ig fizessék be, nehogy 1929. évi január hó-ra adóhátralék miatt illetményeik folyósítása fennakadást szenvedjen. — Az egyesület egyben felhívja Mérei petrosani mozdonyfelügyelőt, akit a hivatalos nyelv hiányos ismerete miatt bocsátottak el, hogy felebbezze meg azonnal ezt a rendelkezést. Tekintettel 34 éves szolgálatára, kérje hivatalból nyugdíjaztatását és mivel csak 1928. szeptemberében jöttek rá arra, hogy a fenti okból alkalmatlan, kérje nyugdíjaztatásáig is a fizetése folyósítását. A hivatalos válasz másolatát küldje be az egyesülethez. — Özvegy Sall Józsefné 10457 lejt, özv. Magurean Susanna 6400 lej nyugdíjhátralékot Simeria (Piski) állomás pénztáránál vegyék fel, özv. Rotariu Maria pedig 8400 lejét Vintul de jos (Alvinc) állomáson vegye fel. Az elnökség.

tek, hogy éjszaka is folytathassák a mentést. Csodával határos, ahogyan a tetőn dolgozó két munkás megmenekült. A két ember emeletről-emeletre zuhant és végül ilve maradt a romhalmaz csucán, teljesen sértetlen állapotban.

A beomlás híre Prouvini építész, a ház építője öngyilkosságot akart elkövetni, azonban megakadályozták szándéka keresztülvitelében. Kijelentette, hogy elsőrendű anyagot használt és már negyven év óta épít Franciaországban, anélkül, hogy baleset történt volna. Lehetségesnek tartja, hogy a legutóbbi nagy esőzések feláztatták a talajt, a pincébe benyomult a víz és az akkor keletkezett repedéseket felületesen tömők be.

A későbbi párisi jelentések arról számolnak be, hogy eddig kilenc halottat és kilenc súlyos sebesültet huztak ki a romok alól. A vizsgálat — az építész állításával ellentétben — megállapította, hogy silány keverésű betont használtak, ezenkívül az alapozás tul-tyeng volt. A vizsgálat folyik.

RÁDIOMŰSOR. Szombat, október 20. Wien —Graz. Romániai idő. 17. Hangverseny. — Berlin 17.30. Szórakoztató zene. — Boroszló 23.30. Táncczene. — Frankfurt a. M. 22.30. Táncczene. — Leipzig 21.30. Dalcst. — Milánó 24. Jazzband. — Prága 17.30. Hangverseny. — Róma 21.45. Operaelőadás. — Zágráb 22.35. Könyvi zene. — Budapest 12.45. 16. Hírek, közgazdaság. 18.35. Szalonzene. 20.20. Hangverseny. 22. Katonazene. 23.10. Cigányzene.

Különös egyezség egy válópörben

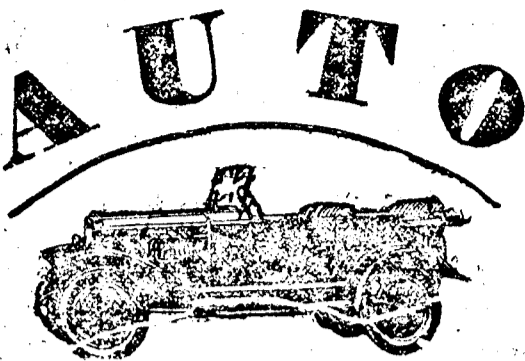
Ahány fontot nyom az asszony, annyi dollár a tartásdíj.

(Csikágó, okt.) Érdekes döntés történt az elmúlt napokban a csikágói bíróság előtt Rectenwald asszony válópörében. Az asszony férje hibájából kérte a házasság felbontását s természetesen ragaszkodott ahhoz, hogy részére tartásdíj állapíttassék meg. Az asszony 14 esztendeig élt az urával és a házasságból három gyermek született. Az ügyvédek késhegyig menő harcot folytattak a megállapítandó tartásdíj összege fölött és amikor az egyezsége semmi kilátás nem volt, előállt az egyik ügyvéd a következő proppozícióval:

— Kollega ur, van egy új javaslatom. Tegyük úgy, mint a velencei kalmár, minden font husért, amely klienseim testén található, fizessen havonta egy dollár tartásdíjat a férj.

A férj ügyvédje kissé különösnek találta ezt a megoldási javaslatot, mondván: mi köze egy elvált férjnek az elvált felesége husához. Később azonban meggondolta a dolgot és belement a tárgyalásba, valószínűleg arra számítva, hogy az asszony az amerikai divatos szokásoknak fogyókurának fogja magát alávetni.

Mivel a megegyezés megtörtént, az asszonyt a bíróság elé citálták és hivatalosan le-mérték. Pontosan 108 font volt a sulva, a férfi köteles havonta 108 dollár tartásdíjat fizetni.

Az új forgalmi rend kritikája.

Zavarok a magánautó várakozása körül. — Rossz helyen van az új autótaxi-állomás. — Forgalmi akadályok a Petőfi-uccában.

(Arad, október 19.) Az új közlekedési szabályrendelet, amely most október 15-én lépett életbe, megváltoztatta bizonyos mértékben az aradi uccák külső képét. A Str. General Grigorescu (Tabajdy-ucca) valóságos autótáborrá alakult át, mivel a rendelet úgy intézkedik, hogy a magánautók csak itt állomásozhajnak. Az egyik taxiállomás a városháza elé került, a körforgalmi autobuszok a városházán túl az állomás felé, a bulvár városházi oldalán közlekednek... mindezek azt mutatják, hogy Aradon beállt az új rend. Ugylátszik igen ritka az olyan rendelet, — különösen azok között, amelyek az uccai forgalmat szabályozzák — amely minden simítás vagy módosítás nélkül bevált egyszerre a gyakorlatban. Így van ez az aradi közlekedési rendelettel is, amely alapjában véve üdvös intézkedéseket tartalmaz, azonban megvan a hibái is, amelyek javításra szorulnak.

Munkatársunk felkeresett több ismertető aradi urvezetőt, akik az új közlekedési rendelet szembetűnő hibáiról a következőket mondták:

— A rendelet legjobban kifogásolható része az, amely megtiltja az autóknek, hogy az uccán, illetve az üzletek, bankok vagy más intézmények előtt megálljanak és ott várakozzanak. Ezt a rendelet csak „indokolt esetben” engedélyez. Az ilyen intézkedések visszaélésekre adhat alkalmat, mert végeredményben a közlekedési rendőr belátásától függ, hogy az autó várakozása valamely üzlet előtt indokolt-e, vagy sem. De azon felül is furcsa az, hogy ha valakinek, mondjuk dolga akad valamelyik bankban és tárgyalása hosszabb ideig tart, vagy valamelyik üzletben elintézendő dolga, esetleg egy órát vesz igénybe, ne találja meg autóját, ha kijön, mert azt közben a rendőr a Tabajdy-uccába küldte el a magánautók állomásozási helyére, vagy pedig ha nincs soffőr, megvárja kint a gépkocsinál a rendőr és kihágásért felírja.

— Az autótaxikat is kellemetlenül érintette, hogy az egyik állomást a városháza elé tették, mert így sokkal kevesebben veszik igénybe a kocsikat, mint régi állomáshelyükön, amely az egyik aradi szálló előtt volt. Másként megfelelő volna a rendelet, amelynek igen helyes intézkedése az, hogy a Szabadság-térről a Tököl-térre csak a Forray-és Rakóczi-uccán lehet hajtani, míg onnan csak a Zrinyi-uccán át lehet visszatérni a Szabadság-térre.

— Van azonban egy másik jelenség, amely viszont rendeleti uton való szabályozásra szorul. A Petőfi-uccában például teljesen lehetetlenné teszik a közlekedést az ott egymás mellett álldogáló társzekerek. Valahogy intézkedni kellene, hogy ezek a kocsik egymás mögé sorakozzanak és ne állják el az utat, ha pedig végeztek munkájukkal, álljanak be az ott levő kis mellékúccába és ne zavarják a közlekedést.

— Érdekes körülmény az is, hogy a kerékpárosok csak igen nehezen tudnak bejutni a Főtér felől pl. a Szent-László-uccába. A kerékpárosoknak a Főtér városháza felé eső oldalán kell közlekedniük és így, ha valamelyikük be akar jutni a Szent-László-uccába, azt csak egy módon teheti meg, ha végig kímélődik a Luther-uccáról a Szent-László-uccához vezető és a Kossuth-parkot kettéválasztó rozsvetű közvezetű utrészén, amely legfeljebb csak arra alkalmas, hogy a kerékpár megrongálja. Ez is olyan intézkedés, amin esetleg javítani lehetne.

Az uccai forgalom szabályozásáról szóló rendelet

Mégegyszer leközljük az új közlekedési rendeletet, mert a járművek vezetői még nincsenek tisztában a megváltozott forgalmi viszonyokkal.

(Arad, október 19.) Az új közlekedési rendelet, amely e hó 15-én lépett életbe, nagy zavarokat okozott Arad uccáinak eddigi forgalmában. A teljesen új rendelkezések zavarba hozzák a járművek vezetőit, akik még mindig nincsenek tisztában a rendelettel és a rendváltás szabályaival. Hogy a járművezetők és a hatóságok munkáját megkönnyítsük, még egyszer leközljük az uccai forgalom szabályozásáról szóló rendeletet, amely a következőket tartalmazza:

Minden, akár állati, akár mechanikai erőttől vont jármű, a Piata Avram Iancu-tól (Szabadság-tér), a Piata Catedralei (Tököl-tér) felé csak a Strada Metianu és a Baritiu-uccákon közlekedhetik, míg a Piata Catedraleitől, a Piata Avram Iancu irányába menet, csak a Romanului (Zrinyi)-uccán keresztül. Szigorúan tilos valamely járműnek a Piata Avram Iancu és a Minorita-palota közötti területen állomásozni. Az állomásozás helye a Városi-kávéházzal szemben lévő Szent Háromság-szobor, valamint a volt Newyork-kávéházzal szemben lévő hely. Minden jármű, amely személyt szállít, a Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) mindkét oldalán közlekedhet, kivéve vasárnapot és a törvényes ünnepeket, amikor az utnak baloldala a Minorita-templomtól a Horia-ucca sarkáig a gyalogosok számára van fenntartva. Ezeket a napokon a Bulevardul Regina Maria a közlekedés az ut baloldalán történik, tehát a városházi oldalán.

Az autótaxik állomáshelye: a Városi-kávéházzal szemben a Városház-tér, a hegyaljai

A Chevrolet, Cape-Town-Stockholm expedíció sikeresen átvonult a sinai sivatagon.

„Ez volt egész utunk legnehezebb része”, — mondja mr. Lacey.

Amikor a Chevrolet-expedíció két autója, gépkocsi által még nem tett hosszú és fáradságos ut után megérkezett Alexandriába, rögtön megkezdődtek az előkészületek a sinai sivatag átszelésére. Mindenki örültséggel határos dolognak tartotta, hogy ezen a vidéken, Kantarából a tengerparthoz közel fekvő El Arishba valaki autóval haladjon át. A vasúti vonalon való előhaladás is lehetetlennek látszott, ha csak speciális acélkerekekkel nem szerelik fel az expedíciót. Sokan azt tanácsolták, hogy a kocsikat hajón küldjék előre Haifába, de Lacey kapitány, az expedíció vezetője hallani sem akart a dologról és így a Chevrolet-kocsik utra keltek, hogy áthatoljanak a sivatagon.

Kantarából augusztus 21-én indult utnak a Chevrolet-karaván, de már 12 kilométer után vége szakadt az utnak és homokos terület következett. Itt a kocsik gyakran tengelyig be-süllyedtek a lágy homokrétegbe és csak drótháló, rőzse segítségével lehetett azokat, fáradságos munka után, újból megindítani. Romániai Salt Pans előtt kénytelenek voltak a vasútvonalon haladni egy ideig, míg szilárdabb talajhoz nem értek. Az ut harmadnapjának délutánján sátozt vertek az expedíció tagjai és rádióhangversenyt rendeztek a sivatagban. Ez volt az első rádió-koncert a sinai sivatag homokján, aminek roppant örültek az expedíciót körülvevő beduinok, akik hálából jó hosszú utat befedtek rőzsékkal, hogy a kocsik elindulhassanak. Még egy napj fáradságos ut következett és augusztus 24-én este elérte az expedíció El Arisht. Így tehát négy nap alatt autóval és pótkocsival áthaladt a Chevrolet-expedíció a sinai sivatagon, miután előzőleg 8000 mérföldnyi transzafrikai utat tett meg. Ez a csodás teljesítmény bebizonyította a világot, hogy van egy olcsó kocsi is, amelyik bármilyen féle szállításra alkalmas, tekintet nélkül arra, hogy mit és hol szállít.

Milyenek legyenek az aradi autobuszok? Azzal kapcsolatban, hogy Arad város új autobuszokat szándékozik beszerezni, Babescu Victor középiskolai igazgató érdekes levelet intézett hozzánk, amelyben kifogásolja a jelenleg forgalomban levő autobuszokat. Különösen a Mossóczy-télepre közlekedő kocsit teszi kriti-

vilamosállomás és a vasúttállomás. A két utóbbi helyen felváltva történik az állomásozás, abban a sorrendben, ahogy a rendőrprefektúra közlekedési osztálya ezt meg fogja alapítani.

A motorkerékpárosok és kerékpárosok a Bulevardul Regina Maria közepén közlekedhetnek, illetve a városházától kezdve a Bulevardul Regele Ferdinand jobb (motorállomási) oldalán. Tilos megállani bármilyen járműnek az ucca közepén, vagy az üzletek előtt, ha csak jól megindokolt esetről nincsen szó. A járművek csak a jelen, valamint a már előző rendeletekben megállapított helyen állhatnak. A magánautók és kocsik a General Grigorescu (Tabajdy)-uccának a Bulevardul Regina Maria és Bulevardul Carol (Erzsébet-körút) közötti részén állomásozhatnak.

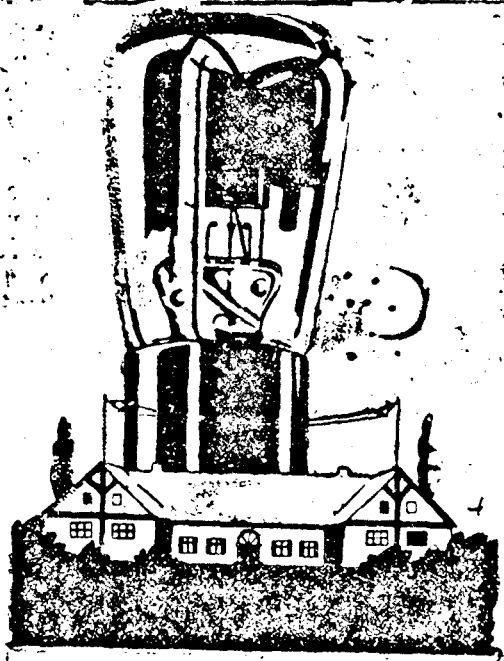
A rend és normális közlekedés céljából ajánlatos, hogy a gyalogjárók a járdákon a menetirányhoz képest jobboldalon menjenek. Tilos megállni az uccának a járművek részére fenntartott helyén. Csupán vasárnap és ünnepnapon szabad a Bulevardul Regina Maria Minorita-palota felé eső oldalán a kocsiton járni. A mechanikai járművek vezetői az autobilközlekedési törvény értelmében a fenti rendelet megszegése esetén 1000—3000 lej pénzbírsággal sújtathatnak, visszaesés esetén pedig a bírság kétszeresével, továbbá 1—3 hónapig terjedő fogházzal. Az állat által vont jármű vezetője, valamint a gyalogjárók, akik a fenti rendelkezések ellen vétnek, a kihágási törvény értelmében 1000 lejig terjedő bírsággal sújtathatnak.

ka tárgyává és kifogásolja, hogy az autobuszokra három lépcsőn kell felszállni, ami valószínűleg akrobata mutatványokra kényszeríti az utazóközönséget. Ezzel szemben figyelmébe ajánlja a város vezetőségének a külföldi autobusz-típust, amelynek fényképe ott látható az egyik könyvkereskedés ábrakönyvében. Ez a közlekedési eszköz alacsony lépcsőfeljáró nélküli, hosszú, elegáns alkotmány, amely megbízhatósága és gyorsasága mellett a közönség kényelmét is szolgálja.

+ Az autobuszok az eddigi útvonalon közlekedhetnek. Megirtuk hogy a város intervenciót a rendőrségnél, hogy a városi autobuszjáratot vegyék ki az új közlekedési szabályrendelet hatásköréből és engedjék meg, hogy a városi autobuszok a járda melletti aszfaltuton járjanak. A város intervenciója sikerrel járt és a rendőrség ma kiadta az engedélyt a városi autobuszoknak, hogy az eddigi vonalon járassanak. Az új rend ma lépett életbe.

+ A Salon de Paris alkalmából Párisban a világ minden részéről összegyűltek az autobilkereskedők és ott megalakítják az autobilkereskedők nemzetközi szövetségét azzal a céllal, hogy a nemzetközi egyezmények révén tömörült autógyárakkal szemben megalkossák az autobilkereskedők egységes frontját.

+ Mikor szabad fékezni? Egy híres külföldi autószakember mondotta egyszer, hogy az autó fékje azért van, hogy minél kevesebbet használják. Ebben a látszatra paradox állításban igen sok igazság van. Sok autóvezető ugyanis gyakran, minden ok nélkül veszi igénybe gépkocsiján a féket. Különösen tapasztalható ez az u. n. „elegáns” megállásnál, amely virtuoskodás, amellyel, hogy veszélyes, igen nagy kárt okoz az autónak is. Az „elegáns” megállás lényege tudvalevőleg az, hogy a vezető nagy sebességgel hajt a hely felé, ahol meg akar állni és aztán pár méterrel előtte hirtelen fékez, úgy, hogy a kerekek nagy nyirkorogás közepette radiozzák végig forgás nélkül az aszfaltot. A gépkocsi szinte felsír a méltatlan bánásmód miatt, de a virtuos vezető nem törődik vele, sőt azzal sem, hogy autóját alaposan rongálja. Általában csak akkor szabad az autóféket használni, ha veszély fenyeget. Azonkívül akkor, ha a kocsi lejtőn halad, de akkor is csak lassan és módjával, miután a motort leállította az ember. Csodálatos utakon ajánlatos használni a féket, de lehetőleg felváltva mind a kettőt, nehogy az egyik túlságosan elkopjék.

Évenként csak néhány bani

értékű áramot fogyaszt a Telefunken egyenirányítócső RGN 1503 és RGN 1504, amelyek az anodpótlóban a váltóáramot egyenáramúra változtatják át. Minek két-három havonként egy drága anodtelepet vásárolni? Az anodfeszültség egy RGN 1503 és RGN 1504-es egyenirányítócsövekkel ellátott anodpótlóval a városi világítási hálózatról vehető. Kérjen ilyen csöveket a Radióüzletekben.

TELEFUNKEN-CSÖVEK.

Radioesövek kétszeres biztonsággal:

TELEFUNKEN

rendszer.

5606

OSRAM

gyártmány.

Képviselet: SIEMENS, I. Timisoara, Semináriumi palota.

† Az autó Kinában és Indiában. Az Egyesült Államokban nincs olyan kis állam, amelyben olyan kevés automobil futna, mint az óriási százezernyi négyzet mérföldekre menő területű Kinában. Portorico már csak elég kicsi, de több autója van, mint egész Kinának. Ott oly kevés az automobil, hogy egy 25.000 lakosu városban a legnagyobb valószínűség szerint nem találunk egyetlen automobilt sem. Ha pedig a szerencsénk egy 30.000 lakosu kínai városba visz, akkor még mindig az a lehetőség áll fenn, hogy csak egy autó állhat rendelkezésünkre. Kinában ugyanis ez a statisztikai arányszám: harmincezer lakosra jut csak egy autó. Ez persze csak az átlag. Ezt az átlagszám rendkívüli körülmények között nem érvényesül. Sanghaiban, Honkongban s azokban a nagyvárosokban, amelyekben nagyobb számú külföldi él, az arányszám eltörlődik s az európai viszonyokhoz közelebb jó. Az idegen a kulik által vont jinriksában vitetheti magát, vagy valamelyik honfitársa által bevezetett, avagy egy gazdag kínai tulajdonában lévő autón utazhat. Ami Indiát illeti, ez az ország már kilencszer annyi autóval dicsekedhetik, mint Kína. Pedig a bennszülöttek nem minden vonakodás nélkül fogadják el az európai és amerikai találmányokat. De azért ma már India nagyobb városában nemcsak automobilt láthatunk, hanem a villamos világítás, telefon, fonográf, sőt a rádió is megtalálható. Vannak valóban olyan indiai hatalmasságok, akiknek gazdagsága olyan nagy, hogy a legjobb európai és amerikai automobilokból egész flottát tarthatnának. Egyesek azonban sokkal gőgösebbek, semhogy régi pompázó kocsijaikról lemondanának.

† Vattázott uccák Newyorkban. A nagy amerikai metropolisban legújabbán igen érdekes kísérletek folynak a tökéletes autót megvalósítására. Több kísérleti uccát csináltak Newyorkban olyképen, hogy az uttest nedves cementalapjára préselt gyapotréteget helyeztek. E vattázott uccákat most fogják kipróbálni és a newyorkiak azt hiszik, hogy azokkal megközelítették a tökéletes autót fogalmát.

+ Az autó: a vonat konkurrensa. Ahogy egyre fejlődik rohamlépésekben az automobilizmus az egész világon, annál inkább kell figyelemre méltatni a gépkocsit egy egészen új szempontból. Már sok helyen, mint a vasut konkurrensát emlegetik az autót, noha sokáig meg voltunk győződve arról, hogy a vasut, mint közlekedési eszköz sem a legmegfelelőbb. Az autónak kétségkívül nagy előnye az, hogy szabadon mozoghat bármerre és ahogy mindinkább jobb autók épülnek, a gépkocsi, autobus formájában erős versenytársa lesz a vonatnak. A teherautó-forgalom sok helyütt máris erősen versenyez a vasuti teherszállítással. Különösen tapasztalható ez Amerikában, de mindinkább érezhetővé válik Európa nyugati államaiban is.

+ Nagy krach a német autórészvényekben. A berlini tőzsdén az utóbbi időben nagy veszteségeket szenvedett két híres német automobilgyár, a N. S. U. és a Daimler-Benz gyár részvényei, amely az u. n. német „D” bankokat érinti súlyosan, amelyeknek legveszteségesebb üzletük a német autóipar finanszírozása. A német automobilipar fejlődése szemellátható volt, hiszen jobbnál-jobb típusok jelentek meg a piacon, melyek meghódították Páris, Londont épügy, mint Berlint. A rohanó luxusautók mögött azonban az igénybevett hiteltörök fantasztikus kamatlába nyargalt. Hiába volt a német konstruktorok kiválósága, a racionalizálást maximumáig fokozó német iparvállalati vezetők ügyessége. A drága nyersanyag mellett nem lehetett megküzdeni az amerikai automobilgyárakkal, amelyek 3 és fél—4 százalékos obligációk után fizetik a kamatot, ha már hitelt igénybevettek. A német bankok azonban e differencia dacára nem akartak lemaradni az autózlet fantasztikus lehetőségeiről és bíztak a német ipari zseniben: azt hitték, hogy utóbbi találmányosága pótolni fogja azt a 60 százalékos különbséget, amely az amerikai gyár és a német automobilipar adósságai után fizetendő kamat között van. Ezek a remények nem váltak valóra. A berlini tőzsde automobil-álma összeroppant. Pár hónapja még 65 körül volt az N. S. U., a

híres neckarsulmi gyár részvénye, amely ma már alig 31 százalékot ér. A Daimler-Benz néhány hete még 120 százalék fölött volt, míg ma elérte a 83 százalékos kurzust. Emellett olyan nyugtalanító tünetek jelentkeznek az automobilpiacon, hogy számítani kell további árveszteségekre.

Közgazdaság.

Rohamosan emelkedik a Nasici árfolyama

Október végén újabb 20.000 darab részvényt bocsájtanak ki, amelynek nagyrészt a londoni Schröder—Guinness-csoport veszi át.

A budapesti tőzsdén a Nasici részvénye a kitűnő üzletév és a 8 frankra emelt osztlék hírére tíz pengővel ugrott fel. A jövőre való kedvező kilátások, nemkülönben a tőkeemelés híre is megszilárdította a piacot. A Nasici október huszadiki közgyűlésén egyelőre 20.000 darab részvény kibocsátását fogja elhatározni, úgy, hogy a Nasicinak még mindig jogában lesz egy későbbi időpontban 30.000 darab részvényt piacra hozni. A vállalatnak ezidőszerint 200.000 darab 100 svájci frank névű értékű részvénye van és a részvényesek megkapják az összes részvényeket, tehát minden 10 részvényre egy új részvényt adnak, minden valószínűség szerint 110 svájci frankon ártolyamon. A Nasici még évekkkel ezelőtt 200.000 font rövidlejáratu hitelt vett fel a londoni Schröder-Guinness csoporttól. E csoport szenzációsan kedvező feltételek mellett, 7 százalékos kamatláb mellett adta a kölcsönt a Nasicinak, azzal, hogy bizonyos kurzus mellett a Nasicitól kapott bondokat részvényekre válthatja át. Ez a kölcsön két év múlva jár le és szakkörökben nagyon valószínűnek tartják, hogy a Schröder bankház-Guinness-csoport kötvényeit részvényekre cseréli át és kitűnő összeköttetéseivel továbbra is a Nasici rendelkezésére fog állni. A lezajlott új évben a Nasici hatalmasan fejlődött. A gőzfürészek száma 11-ről 16-ra emelkedett és má már 4 parkettgyárral dolgozik a holding, amelynek nem is olyan régen csak egy gyára volt. A tisztviselők száma eléri az 500-at, a munkások létszáma pedig állandóan 7000 fölött van. A vállalat Angliába, Belgiumba, Franciaországba, Spanyolországba, Észak-Afrikába, Dél-Amerikába exportál és állandóan terjeszkedik a román és jugoszláv alvállalatok. Az utóbbi évben Romániában és Jugoszláviában nagy erdőségeket szereztek meg, az ottani érdekeltségek, amelyek a puhafában is mind nagyobb vezetőszerethez jutnak.

Zürichben 314 a lej.

Helyi valutaárak. (Október hó 19.)
Pénz: Márka 39, dollár 164, angol font 795, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.90, pengő 28.90, dinár 2.82, osztrák schilling 23.30, svájci frank 31. — Áru: Márka 39.50, dollár 164.50, angol font 800, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 5, pengő 29.10, dinár 2.88, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Kifizetések: Berlin 39.70, Newyork 166.10, London 807.25, Páris 6.46, Milánó 8.70, Prága 4.90, Budapest 29, Zágráb 2.90, Bécs 23.40, Zürich 31.95. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Október hó 19.)
Berlin 123.77, Amsterdam 208.32, Newyork 519.55, London 2520, Páris 20.29, Milánó 27.22, Prága 15.39.50, Budapest 90.60.50, Belgrád 9.12.95, Bucuresti 3.13.55, Varsó 58.25, Bécs 72.98.

Zürichi tőzsdezárlat. (Október hó 19.)
Berlin 123.82, Amsterdam 208.30, Newyork 519.55, London 2520, Páris 20.29, Milánó 27.22, Prága 15.40, Budapest 90.58, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.14, Varsó 58.25, Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Október hó 19.)
Devizák: Páris 6.48, Berlin 39.45, London 804.50, Newyork 165.75, Milánó 8.68, Zürich 31.85, Prága 4.92, Bécs 25.35, Budapest 29, Varsó 18.75. — Valuták: Napoleon 643, márk 39.30, léva 1.21, török lira 0.86.50, angol font 802, francia frank 6.48, svájci frank 31.80, olasz lira 8.66, drachma 2.14, dinár 2.89, dollár 164.50, lengyel zloty 18.40, osztrák schilling 23.35, pengő 28.75, cseh korona 4.90.

= A stabilizáció ügyében a franciákkal létrejött a megegyezés. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul értesülése szerint a francia szerződés megkötöttnek tekinthető. A szerződés aláírására Ciriacescu delegátus már el is utazott Párisba.

= Terménypiac. Arad, október 19. (Gárdos és Bornstein-cég jelentése.) A mai hetipiacon élénk kínálat mellett az árak lanyhultak, ami különösen tengeriben volt észlelhető. A kialakult árak: Buza 720, árpa 700—720, zab 680—700, tengeri 650—660. Irányzat lanya.

= A Petrosani fakitermeléssel is foglalkozik. A Petrosani Bányatársaság ajánlatot tett 280 hektár területű erdőség kitermelésére, a nagyszabású erdőgazgatóság által kiírt árlejtés alapján. A román minisztertanács az ajánlatot elfogadta, amelynek értelmében a bányatársaság a faanyagért 11.61 millió lej fizet 6 egyenlő részletben. Az erdőség kitermelését 1931. április 1-éig kell bevégezni. A Petrosani ilyen módon biztosítja bányafelszükségletét.

= Piaci árak. Burgonya 4—5 lej, hagyma 4 lej, tojás 3 lej, bab 22 lej, teffel 40—45 lej, zöldség kötege 3—4 lej, tehénturó 18 lej, juhturó 56 lej, vaj 120—160 lej, tej 8—9 lej, savanyított káposzta 12—14 lej, hizott liba darabja 240—300 lej, sovány liba párja 160—200 lej, hizott kacska darabja 120—140 lej, sovány kacska párja 100—120 lej, csirke párja 40—90 lej, tyúk nagyság szerint 90—130 lej, kelkáposzta 2—4 lej, fejes káposzta 4—15 lej, uborka 50 bani, zöldbab 22 lej, alma 10—16 lej, körte 10—12 lej, szőlő 16—24 lej, szilva 8—10 lej. A gabonapiac és sertésvásár árai a múlt hetiek.

Riadalom egy futballmérkőzésen

Kigyuladt a zsúfolt tribün. — Menekülés közben egymást taposták le a nézők. — Egy futballista hőstette.

Nyitráról jelentik, hogy az ottani atlétikai klub pályáján futballmérkőzés közben kigyuladt a pálya nagy tribünje és porráégett. A tűz a tribün alsó felében támadt, úgyhogy a közönség, mely majdnem teljesen megtöltötte a tribünt, akkor vette észre a veszedelem, mikor a lappangó tűz kitört a felső építményen és pillanatok alatt lángbaborította az egész faalkotmányt.

A nézők között nagy rémület tört ki. Mindenki a lejáró lépcsőkhöz rohant, ember-ember hátán tolongott a lángok között. A kísérteties látvány tíz percig tartott. A megvadult tömeg ezalatt valahogy áttörte magát a füstön, lángon és azon a rejtentes akadályon, a mit fejetlenségével maga elé emelt.

Nagyon sok ember szenvedett súlyos égési sebeket, egy csomó férfit, nőt, gyermeket letapostak a nagy tolongásban. A futballmérkőzést természetesen azonnal félbeszakították, a futballisták az égő tribün oltására siettek.

Egy Mácsik nevű futballista felismertette magát a tribünre, hogy segítségére legyen a menekülő nézőknek. A bátor fiú végigrohant a tribünön, hogy ha valaki ott maradt volna, azt megmentse. Menteni valót nem talált, de őt magát ottfogták a lángok. Más utja nem volt a menekülésre: a tribün korlátján át 5—6 méter magasságból földre vetette magát, kifinomodott tagokkal szedték fel társai. A futballista félóra alatt porráégett.

INGYEN KAPJA

6 hó végéig

ARADI KÖZLÖNY-t

5 ha ma megrendel.

Az előfizetést csak 1928. november hó 1-től számítjuk.

Cipőket

legelőbban vehet
SCHWARZBERGER és COMP.
cégnél volt Vörösmarty-u. sark

SPORT

O-Bírókudés. Az aradi bírók bizottsága a vasárnapi mérkőzések vezetésére a következő bírókat delegálta ki, Gloria-CFR-pálya: D. u. fél 2 órákor: Egyetértés ifj.—ATE ifj. bajnoki. Vezeti Sommer Sándor. D. u. 3 órákor: AC Jiul—ATE I. o. bajnoki. Vezeti Oravetz László, határbírók: Sommer Sándor, Fock Béla. AAC-pálya: D. e. 10 órákor: Hakoah ifj.—AAC ifj. bajnoki. Vezeti Lengyel Károly. D. u. fél 4 órákor Hakoah—Juventus II. o. bajnoki. Vezeti Matuz András. AMTE-pálya: D. e. 9 órákor: AMTE II.—Gloria-CFR II. szöv. díjmérkőzés. Vezeti Weinert Jenő. D. e. 11 órákor: AMTE ifj.—Gloria-CFR ifj. bajnoki. Vezeti Fock Béla. Vointa-pálya: D. u. fél 3 órákor: Victoria—Fortuna komb. barátságos mérkőzés. Vezeti Sendorfi József. Unirea-pálya: D. u. fél 4 órákor: Fortuna—Egyetértés II. o. bajnoki. Vezeti Kalmár Tibor. Frontiera-pálya: D. u. háromnegyed 4 órákor: Unirea—Frontiera II. o. bajnoki. Vezeti Husztk Ferenc. Oradea-Mare: NAC—Tó rekvs: Vezeti Vatiánu Titusz.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Özv. Sófalvi Györgyné szül. Rauner Emília úgy a saját, valamint az alulírottak nevében is a legbensőbb szomorúsággal, de a Mindenható szentséges akaratában való megnyugvással tudatja, hogy a hön szeretett és felejtethetlen jó férje

Sófalvi György

ny. ipartestületi titkár és igazgató-tanító

folyó évi október hó 18-án este 7 órákor, áldásos életének 67-ik, zavartalan boldog házasságának 36-ik évében rövid szenvedés után visszaadta némes lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk hült tetemeit folyó évi október hó 21-én délután 4 órákor fogjuk az Ipartestület tanácsterméből a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint történt beszentelés után a helybeli felső temetőben levő családi sírkertben az örök pihenésnek átadni.

Az engesztelő szentmise áldozat a boldogult lelki üdvéért folyó évi október hó 27-én délelőtt 9 órákor fogja főtisztelendő Minoritátyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Az emlékezet édes anyala virrasszon álmai felett!

Arad, 1928 október hó 18.

Györgyössy Iván és neje szül. Panker Erzsébet, Györgyössy Ilona, Györgyössy Ödön és neje szül. Mina Julia, Györgyössy Erzsébet gyermekei. Cziffra Géza, Györgyössy Piri unokái.

Ugyszintén a többi nagyszámu rokonság és jó ismerősök nevében is.

Varga Imre utódal „Szent Margit” temetőnél intézete Arad, Strada Brațianu (Weitzer János-u.) 2—4.

Az Aradi Ipartestület Elnöksége úgy a maga, valamint az aradi ösziparosság nevében mélyszéges fájdalommal jelenti, hogy

Sófalvi György

az Ipartestületnek 18 éven át volt titkára

folyó hó 18-án este 7 órákor, rövid. szenvedés után elhunyt.

Az elhunyt az aradi iparosságnak hosszú éveken át lelkes, önzetlen támogatója és tanácsadója volt, ezért az aradi iparosság a saját halottjának tekinti elhunyt titkárát.

Temetése folyó hó 21-én d. u. 4 órákor lesz az aradi Ipartestület székházából Bulv. Carol I. (Erzsébet-körut) 48. sz. a. gyászszázból.

Legyen könnyű a hant hamvai fölött!

Arad, 1928. október 18.

Az Aradi Ipartestület Elnöksége.

ÖNKÉNTES ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Közhírré tesszük, hogy f. évi november hó 5-én a következő ingatlanokat adjuk el nyilvános szóbeli árverésen:

1. D. e. 11 és fél órákor Gurahonfon az intézet fiókhelyiségében az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező intézeti fiókházát Lei 700.000 kikiáltási áron.

2. D. u. 2 órákor Butentben az intézet fiókhelyiségében az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező intézeti fiókházát Lei 500.000 kikiáltási áron.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, készpénzben az árverezni kívánók tartoznak az eljáró közjegyző kezéhez letenni.

A tulajdon átruházására alkalmas szerződést a vevő a felszámoló bizottság jóváhagyása után, de legkésőbb 30 napon belül fogja megkapni.

Minden illeték a vevőt terheli.

Egyesült Bank Részvénytársaság
Felszámoló Bizottsága.

HIRDETÉNY.

Közhírül adjuk, hogy f. évi november hó 4-én a következő ingatlanokat adjuk el:

1. D. e. 11 és fél órákor Cermeiun az intézet fiókhelyiségében az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező intézeti fiókházát Lei 380.000 kikiáltási áron és ezt követőleg azonnal, ugyancsak az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező magtár épületet Lei 200.000 kikiáltási áron.

2. D. u. 2 órákor Ineuban a község háza helyiségében az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező intézeti fiókházát Lei 1.200.000 kikiáltási áron és ezt követőleg ugyancsak az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező magtár épületet Lei 500.000 kikiáltási áron, valamint a fatelepi ingatlant Lei 480.000 kikiáltási áron.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet az árverésben résztvenni kívánók tartoznak az eljáró közjegyző kezéhez lefizetni.

A tulajdonjog bekebelezésére alkalmas szerződést a vevő a felszámoló bizottság jóváhagyása után, de legkésőbb 30 napon belül fogja megkapni.

Az adás-vétel után kiróvándó illetéket és a szerződés költségeit a vevő viseli.

Egyesült Bank Részvénytársaság
5642 Felszámoló Bizottsága.

Értesítés.

Mindazon ismerőseimmel és barátaimmal, kikkel szóbelileg nem volt alkalmam érintkezni, ezúton közlöm, hogy ma, szombaton személyes vezetésem mellett ünnepélyesen megnyitom a

„Fekete Bárány” éttermet.

Bor, sör és konyakkóstoló.

FLEISSIG ARPAD.

Bolthelyiség

a Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipiac legélénkebb helyén,

november 1-re kiadó

Cim az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5. Lej. vastagabb betűvel 8. illetve 10. Lej. A legkisebb hirdetés ára 10. szög hétköznap 40. vasárnap 50. Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vezetünk fel. Csak válaszhelyezéssel ellátott kérdésekésre válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

SOFFÖR, fiatal, nőtlen, Ford kocsihoz azonnal állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

KERESEK fiatal vegyeskereskedő segédet azonnali belépésre. Ajánlatok Marmorstein, Savarsin. 5606

ÜGYNÖKÖK kik privát feleket látogatnak, kérik mintát, árjegyzéket. „Gloria” Ablakrolatta szövöpartól, Arad, Str. Doamna Balasa Nr. 166. (Demeter-ucca.) 5629

GYORS és gépirónó, perfekt könyvelő, ki magyar, német és román nyelvet tökéletesen bírja. azonnali belépésre felvétetik. Írásbeli ajánlatok fizetési igény megjelölésével „Gyors munkaerő” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 5633

INTELLIGENS, főmegjelenésű urak vagy hölgyek napi 300 lejt kereshetnek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5639

SOFFÖR diplomával bíró, szakképzett lakatos és szerelő, fiatal, nőtlen, állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 280

ASZTALOS tanuló fizetéssel esetleg teljes ellátással felvétetnek. Pakovits asztalosnál Str. Filipescu 14. (Flórián-ucca.) 15305

LAKÁS.

KÜLÖNBEJÁRATU uccai szobát keresek butorozva fürdőszobával november 1-re hölgy részére. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Eiseje” jellegére kérek. 5558

KÖZPONTBAN elegáns két szoba esetleg szuterénben konyhahasználattal november 1-től kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5618

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1357

VÉTELÉSELADÁS.

NYULAT veszek minden mennyiségben napi áron. Friedmann, volt Lujza-u. 3. 5637

BIEDERMEYER szalónok, vitrinek, női bundák, férfi kabátok és öltöny, szőnyeg, festmények, porcellánok, antik komódok, antik órák, asztalok, lámpák, lábzsák, utazóbőrönd, velencei és konsol tükörök, szalónok, antik ágyak és éjjeli szekrények, háló, uriszoba, ebédlő berendezések, zongorák, nagy álló és fali órák, kőzímunkák, szőrmék, Jókai összes művei, dísztárgyak, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

2 „METEOR” KALYHA, börgarnitúra olcsón eladók. Bővebbet Kerpel papírüzletben. 5280

MEGBIZÓIM részére keresek különböző antik szalónokat. Salgóné bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.) 1000

TELJES LAJBERENDEZÉS és szőnyeg, utányos árban eladók. Megtekinthető hűtőtől kezdődően délután 3-5 között Str. Pirici (volt Vörösmarthy-u.) 5. szám, I. emelet. 3703

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Veszek, cserélek, köleszöszök, eladok egy évi részletre is: kerékpárt, motorbiciklit, vrrógépet, gramofont, lemezt és villanygót. Törött üveg és porcelán tárgyak szakkereskedésére, külön ragasztó is kapható „MOTORICA” volt Asztalos Sándor-ucca 12. 5022

ÜZLETEK.

NAGY üzlethelyiség kiadó, komplet nyitott berendezés olcsón eladó. Bővebbet: Schwartz borkereskedőnél Piata Avram Iancu 15. 5628

ZIMANDUJFALUN, a szövökezetett épület kapuja melletti üzlethelyiség november 1-től kiadó. Igazgatóság. 5635

ARADMEGYE egyik nagyközségében 40 év óta fennálló cipészüzlet berendezéssel és házzal együtt szabad kézből sürgösen eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5638

VÁROS KÖZPONTJÁBAN egy régi, bevezetett fűszer-, csemege-üzlet lelépés nélkül, áruval átadó. Vagy az üzlethelyiség, mely bármilyen szakmára alkalmas, kiadó. Str. Eminescu 30. 5641

Ha Curtici-ra

utazik, vagy autókirándulást tesz erre a közeli határállomásra, keresse fel: **Jovitz Jenő** vasúti vendéglő **éttermét**, ahol jól, olcsón és izletesen étkezhet. 4918 **KITÜNO FAJBOROK!**

Alkalmi házvétel

volt Kossuth-ucca 44. szám, nagy felekekkel, 9000 lej havi házbérvédelemmel. Bővebbet: 5643

Buschi János

ékszerüzletében Piata Avram Iancu No. 1

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Villany világítás, telefon, villany-csengő és villámhárító berendezések szerelését és javítását vállalja

Gáspár Árpád

Szerelési anyag és izzólámpa raktár. Aránjattal díjmentesen szolgál!

műszerész
ARAD, Strada Horia 2.
TELEFON 315.

5494

Ügyes és ovadékkal rendelkező képviselők,

kik csehszlovák osztályosjegyek árusítását fixre vállalják

magas jutalékkal felvétetnek.

Hirdessen a 43 éve fennálló **Aradi Közlönyben**

TEREZIA S. WINKLER

NOI FODRASZTERME Arad, volt Kölcsey-u. 11.

Ondolás Lei 20.— Manicúr Lei 20.—

Hajvágás Lei 20.— Hajmosás Lei 20.—

O csó bérlet rendszer.

Hajfestést Hennával, Arabiával minden színben vállalom

INGYEN küldöm szülőltvány és gyümölcsfa

árjegyzéket, mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen fajta vesszőt míg át nem olvassa szülőltváni utmutatómat. Cím:

J. Szűcs

szőlőtelep Diosig, jud. Bihor. 5680

Metszőbá

konyhas tiszta belvárosi lakás vízvezetékkel, 1500 lej havi bérért november 1-re KIADÓ.

Bővebbet Győrfy „Mures” irodájában, Strada Unirel 20. 15305

ÉRTESÍTEM

a n. é. uribölgyközönséget, hogy a legújabb angol, francia divat szerinti

női és gyermekruhákat

legizlésebb kivitelben, legutányosabb árak mellett készítek.

Anna Dugácsu,

Strada Horia 11. 5666

Bankkölcsonöket

aradi házakra és környékbeli földbirtokokra elsőhelyi betéltázas mellett, a legelőnyösebb feltételekkel folyósítottak.

Hász Albert irodája Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz. 1658

Butorok részletre kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni! (Szabdság-tér) 10. szám.

MUZSAY JÓZSER

ARAD, szinnázzal szemben

Férfi öltöny tiszta gyapju L. 1750

Férfi öltöny divatszínben... 2450

Sötétkék és fekete öltöny la. 2750

Őszi és téli felöltő... 1950

Ulster-Double la. 2450

Fekete fáll kabát szörme sál gallér 2650

Divat szabás! 4818

Őszi és téli árjegyzéke:

Iskola öltöny előírás szerint L. 1600

Börkabát ia. minden színben 3900

Fregoli raglán... 2000

Gummi kabát... 800

Trench-coats la. 2500

Angol posztó raktár

Utlevélvizumokat

vagy bármely megbízást

Clujon, Timisoaran, Bucurestiben

a legmegbízhatóbban Arad legrégebb vizumirodájában **Sándor Ferenc** cég intézti el. Megházzal szemben.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavidálat.